

Sammanträde med Utbildningsnämnden

Tid: 2018-11-20, kl. 17:00

Plats: Sunnerö, Kungsgatan 9

Politiska förmöten från kl. 16.00

Kent Perciwall (KD),
Ordförande

Katrin Löfqvist,
Sekreterare

Ärendelista

1. Information och Överläggningar A/ Förvaltningschef
B/ GR
C/ Ledamöter
2. Ekonomisk månadsuppföljning, 2018.042 UN
3. Handlingsplan för att efterleva de av fullmäktige beslutaderamarna 2019, 2018.172 UN
4. Interkommunal ersättning inom gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning i Göteborgsregionen år 2019, 2018.149 UN
5. Ansökan om ersättning för lokalkostnader, 2018.170 UN
6. Uppföljning av kunskapsresultat i svenska, engelska och matematik, 2018.151 UN
7. Frånvarouppföljning läsåret 2017/2018, 2018.001 UN
8. Granskning av kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, 2018.101 UN
9. Remiss Biblioteksplan 2019-2022, 2018.163 UN
10. Uppföljning av policy för funktionshinderfrågor, 2018.166 UN
11. Sammanträdestider 2019, 2018.171 UN
12. Delegerade beslut 2018, 2018.033 UN

**Ekonomisk
månadsuppföljning
2
2018.042 UN**

Datum: 2018-11-20
Handläggare: Martin Larsson
Direktr:
Diariernr: 2018.042 UN

Utbildningsnämnden

Ekonomisk månadsuppföljning

Ärendebeskrivning

Utbildningsförvaltningen avlämnar varje månad en uppföljning av det ekonomiska läget inom Utbildningsnämndens verksamheter. Kommunstyrelsen har också beslutat att varje nämnd ska avlämna rapporten till kommunstyrelsen.

Den ekonomiska uppföljningen för oktober månad är bilagd tjänsteskrivelsen.

Ekonomisk bedömning

Utbildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse på 3 599 tkr mot budget för perioden januari till oktober. Det positiva resultatet härleds främst till Alströmergymnasiet och Gymnasiesärskolan beroende på ej periodiserade personalkostnader, externa intäkter som överstiger budget samt något lägre interkommunala kostnader. Förvaltningens bedömning är att prognos på helår kommer att vara ett resultat med positiv budgetavvikelse på 2 950 tkr.

Förslag till beslut

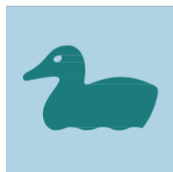
Utbildningsnämnden godkänner den ekonomiska uppföljningen för oktober månad samt översänder den ekonomiska uppföljningen till kommunstyrelsen och kommunledningskontoret..

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunledningskontoret

Åsa Holmstrand
tf. förvaltningschef

Martin Larsson
Controller

Månadsbokslut 2018

Utbildningsnämndens prognos för oktober 2018

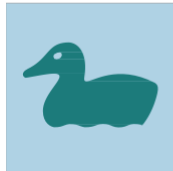
Belopp i tkr	Budget 2018	Utfall månad okt	Prognos helår	Avvikelse helår
Verksamhetens intäkter	59 333	51 767	66 038	6 705
Personalkostnader	-128 043	-104 735	-130 693	-2 650
Lokalhyror	-27 221	-22 281	-27 741	-520
Köp av tjänster	-71 799	-58 980	-70 674	1 125
Övriga kostnader	-14 401	-13 948	-16 111	-1 710
Verksamhetens kostnader	-241 464	-199 944	-245 219	-3 755
Verksamhetens nettokostnader	-182 131	-148 177	-179 181	2 950
Kommunbidrag	182 131	151 776	182 131	0
Finansnetto	0	0	0	0
Årets resultat	0	3 599	2 950	2 950

Utbildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse på 3 599 tkr mot budget för perioden januari till oktober. Det positiva resultatet härleds främst till Alströmergymnasiet och Gymnasiesärskolan beroende på ej periodiserade personalkostnader, externa intäkter som överstiger budget samt något lägre interkommunala kostnader.

Prognos på helår är en positiv avvikelse mot budget med 2 950 tkr med samtliga verksamheter och risker beaktade. Nämnden fick i flerårsstrategin flera effektiviseringskrav såsom lägre kompensation för löneökning och har under året reducerat den administrativa personalen och vissa tjänster har inte återbesatts. Trots dessa neddragningar förväntas personalkostnaderna avvika negativt mot budget med 2 650 tkr då besparingskraven budgeterades inom personalkostnaderna.

Som en del av arbetet att hantera den minskade årsbudgeten har förvaltningen varit framgångsrik med att söka externa intäkter vilka på helår förväntas bidra med 6 705 tkr i positiv avvikelse. Framförallt är det högre intäkter ifrån Migrationsverket samt Skolverket som möjliggjort fortsatt kvalitativ utbildning och som ligger bakom det förväntade positiva årsresultatet. Dessutom fick nämnden 400 tkr utbetalt av kommunledningskontoret beroende på för högt debiterade telefonkostnader under oktober månad.

Interkommunala ersättningar visar ett överskott mot budgeterad nivå och förväntas på helår avvika med 1 200 tkr mot budget. Jämfört med budget är det fler inresande elever och lägre transportkostnader medan antalet utresande elever uppvisar en mindre

avvikelse. Gymnasiesärskolans resultat till och med oktober är 1 029 tkr lägre kostnader än budgeterat. Anledningen är främst lägre transport- och personalkostnader än budget och en förväntad helårsprognos på 570 tkr i positiv avvikelse.

Den näst största avvikelsen på helår förväntas inom Campus Alingsås verksamheter på 1 050 tkr. Uppbyggnad av plåt- och svetsutbildningen har haft högre kostnader än beräknat men inbringar månadsvis från och med höstterminen högre intäkter än kostnader. Den enskilt största negativa avvikelsen hittas inom SFI som uppvisar ett minusresultat på 922 tkr. Då elevunderlaget successivt övergått från nyanlända till arbetskrafts- och anhörighetsinvandring, vilka inte ersätts med bidrag från migrationsverket, så är nuvarande elevsammansättning icke ekonomiskt gynnsam för verksamheten. De främsta anledningarna till den totalt sett positiva avvikelsen är den uteblivna kostnaden för utvecklingschef maj till december, som arbetat som tillförordnad förvaltningschef, samt för högt budgeterade städtjänster. Även övriga verksamheter inom vuxenutbildningen uppvisar positiva avvikelser, främst beroende på ökade statsbidrag.

Löpande uppföljningar med alla avdelningar sker månadsvis avseende utfall, prognos och investeringar, där utfall efter oktober månad är 1 520 tkr. Utav dessa kostnader avser 341 tkr inköp via ordinarie investeringsram och övriga kostnader avser investeringar beviljade via externa medel, nämligen uppbyggnad plåt- och svetsutbildning och lärcentrum.

Handlingsplan för att efterleva de av fullmäktige beslutaderamarna 2019

3

2018.172 UN

Datum: 2018-11-13
Handläggare: Åsa Holmstrand
Direktr:
Diariernr: 2018.172 UN

Utbildningsnämnden

Handlingsplan för att efterleva de av fullmäktige beslutade ramarna 2019

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 31 oktober 2018 i samband med kommunens delårsbokslut att kommunens nämnder ges i uppdrag att omgående besluta om handlingsplaner med syfte att påbörja omställningsarbetet för att efterleva de av fullmäktige beslutade ramarna 2019.

Förvaltningens yttrande

I kommunens delårsbokslut analyseras kommunens ekonomiska ställning. Det konstateras att nämndernas prognoser generellt indikerar god budgetföljsamhet. Det är enbart en av kommunens tio nämnder som prognostiserar ett större underskott. Samtidigt står den skattefinansierade verksamheten inför stora utmaningar.

I delårsbokslutet framförs äskanden från nämnderna om ca 140 mnkr 2019 (utöver redan beslutad uppräknig). I analysen till delårsbokslutet finns att läsa att den ekonomiskt rör sig om sådan omfattning att det inte är möjligt att tillgodose framförda äskanden utan intäktsökningar. Med denna bakgrund gjordes bedömningen om att framförda behov om ca 140 mnkr 2019 ska följas av att nämnderna ges i uppdrag att omgående ta beslut om handlingsplaner. Handlingsplanernas syfte ska vara att efterleva de av fullmäktige beslutade ramarna. Verksamheterna behöver redan innevarande år påbörja omställningen.

För utbildningsnämnden var enligt delårsbokslut 2018 följande ramökningar aktuella:

- *Volymökning 54 gymnasielever. 3 470 tkr.*
- *Pris- och löneökning. 1 800 tkr*
- *Överflytt AME 10 340 tkr.*
- *Feriejobb 2 100 tkr.*
- *Digital koordinator 700 tkr.*
- *AME omställningskostnader överflytt AME. 300 tkr.*

Utbildningsnämnden framförde ett samlat äskande om 18 710 tkr, där 10 340 tkr avsåg överflytten av arbetsmarknadsenheten (AME) från Socialförvaltningen samt omställningskostnader om 300 tkr för samma överflytt. Omställningskostnaderna kan hanteras inom ram vid en effektiv och dialogisk överflytt. Feriejobb för ungdomar om 2 100 tkr är ett äskande som är föremål för politisk beredning och kommer klargöras när flerårsstrategi 2019 antas av kommunfullmäktige i december. Återstående äskanden uppgår till 5 970 tkr och avsåg:

- *Volymökning 54 gymnasielever. 3 470 tkr.*
- *Pris- och löneökning. 1 800 tkr.*
- *Digital koordinator 700 tkr.*

Volymökning om 54 gymnasieelever kommer att kunna beredas plats inom befintliga program men då lokaler saknas krävs en planering för högre nyttjande av ytor som i dag ej används för undervisning. Ett ökat antal elever i varje klass är en möjlig lösning men påverkar den enskilde individens möjlighet till lärande samt att lärare och elevers arbetsmiljö försämras. Härutöver kommer stöd och elevhälsa komma att belastas i högre grad vilket innebär minskad tillgänglighet i denna del. Om Alingsås kommun ska kunna bereda plats för fler elever mot bakgrund av befolkningsökning kommer minst en heltid lärartjänst att krävas vilket innebär ett kvarstående äskande om 700 tkr av 3 470 tkr. För det fall Alingsås kommun inte förbereder för volymökning kommer de interkommunala kostnaderna att öka med uppskattningsvis 100.000 kronor per utresande elev vilket uppgår till ca 5 000 tkr för ca 50 elever.

Då nämnden inte erhållit full uppräkningsförslag för pris- och löneökningar under 2018 och ej under 2019 enligt tidigare beslut (KF flerårsstrategi 2018). Därför har nämnden äskat full uppräkningsförslag för att kunna bibehålla lärarkompetens och kvalitet för kommande år. Detta då förvaltningens personalkostnader och övriga kostnader förväntas öka enligt motsvarande indexuppräkningsförslag.

Ett inrättande av tjänsten som digital koordinator är en kvalitetsförbättring för att möta det ökade kravet på kompetensen på digitalisering och verksamhetsutveckling. Denna tjänst kan ersätta annan befintlig eller att ej uppkommen vakans ersätts.

För 2018 prognostiserar utbildningsnämnden en positiv avvikelse om 2 950 tkr. Detta överskott är tillfälligt och berör nämndens driftskostnader 2018 där externa intäkter har haft en avgörande betydelse för nämndens resultat. Under 2019 tillkommer bland annat kostnader för tillsättning av administrativ chef i ny förvaltningsorganisation (UN § 70/2018), lektor enligt uppdrag i KS flerårsstrategi 2018 (KF § 251/2017) samt skolpsykolog (Skollag 2010:800).

Ekonomisk bedömning

Ärendet innebär inga ekonomiska transaktioner och därav ingen ekonomisk påverkan på kort sikt. På lång sikt kan det innebära ökade kostnader för utresande elever det vill säga ökade interkommunala kostnader.

Förslag till beslut

Handlingsplan för att efterleva de av fullmäktige beslutade ramarna 2019 godkänns.

Beslutet ska skickas till

Kommunfullmäktige

Åsa Holmstrand
tf. förvaltningschef

Martin Larsson
Controller

Interkommunal ersättning
inom gymnasieskola,
gymnasiesärskola och
kommunal vuxenutbildning i
Göteborgsregionen år 2019

4

2018.149 UN

Datum: 2018-11-14
Handläggare: Martin Larsson
Direktr:
Diariennr: 2018.149 UN

Utbildningsnämnden

Interkommunal ersättning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning år 2019

Ärendebeskrivning

Från Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) har det inkommit förslag till interkommunal ersättning inom gymnasieskola och gymnasiesärskola samt för kommunal vuxenutbildning för kalenderåret 2019 i enlighet med innehållet i material daterat 2018-09-21.

Beslutet ska vara GR tillhanda senast 30 november 2018.

Ekonomisk bedömning

Ärendet genomförs inom befintlig budgetram då prislistan enbart har justerats enligt index med 2,219% för 2019.

Förslag till beslut

Förslag till interkommunal ersättning för gymnasieskola och gymnasiesärskola samt för kommunal vuxenutbildning för kalenderåret 2019 godkänns i enlighet med material daterat 2018-09-21.

Beslutet ska skickas till:

Göteborgsregionens kommunalförbund
Alströmergymnasiet
Campus Alingsås

Åsa Holmstrand
tf. förvaltningschef

Martin Larsson
Controller

Tjänsteskrivelse

Handläggare: Ulrika Krabbe, Utbildning

Datum: 2018-09-06 Diarienummer: 2018-00294.713

Interkommunal ersättning inom kommunal vuxenutbildning i Göteborgsregionen år 2019

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås rekommendera medlemskommunerna att fastställa priser för kommunal vuxenutbildning i Göteborgsregionen 2019 enligt följande:

- a) för grundläggande kurser tillämpas ett enhetspris på 55 kronor per poäng. Enhetspriset föreslås gälla för undervisning som ges både genom klassrumsundervisning och genom flexibel undervisning.
- b) för teoretiska gymnasiala kurser tillämpas ett enhetspris på 55 kronor per poäng. Enhetspriset föreslås gälla för undervisning som ges både genom klassrumsundervisning och genom flexibel undervisning.
- c) för gymnasiala yrkeskurser och sammanhållna yrkesutbildningar tillämpas bilaterala förhandlingar mellan berörda kommuner,
- d) för grundläggande och gymnasiala distanskurser tillämpas ett enhetspris på 36 kronor per poäng,
- e) för elever inom särskild utbildning för vuxna genomförs bilaterala förhandlingar mellan berörda kommuner,
- f) för utbildning i svenska för invandrare tillämpas ersättning enligt följande:
Studieväg 1 bilaterala förhandlingar mellan berörda kommuner
Studieväg 2 56 kronor per timme
Studieväg 3 42 kronor per timme

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att ovanstående priser föreslås gälla under tiden 2019-01-01--2019-06-30, och för tiden 2019-07-01--2019-12-31 föreslås tillämpning av 2020 års prislista,

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att kommunernas beslut ska vara GR tillhanda senast 30 november 2018.

Sammanfattning

Föreliggande förslag till interkommunal ersättning i Göteborgsregionen 2019 avser de kurser inom kommunal vuxenutbildning som inte ingår i det regionala

samverkansavtalet för utbildningar inom yrkesvux. De följer gängse prismodell. Principen gäller utbildningar där interkommunal ersättning inom Göteborgsregionen utgår och avser utbildning på grundläggande nivå, utbildning på gymnasial nivå, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare.

Under 2018 tillämpas ett enhetspris på 51 kronor per poäng för både grundläggande kurser och för teoretiska gymnasiala kurser. På grund av ökade kostnader samt att ersättningsnivån varit densamma de senaste tre åren, föreslås nivån höjas till 55 kronor per poäng för grundläggande och teoretiska gymnasiala kurser. Enhetspriset föreslås gälla för undervisning som ges både genom klassrumsundervisning och genom flexibel undervisning för grundläggande kurser såväl som teoretiska gymnasiala kurser. För gymnasiala yrkeskurser och sammanhållna yrkesutbildningar föreslås oförändrat bilaterala förhandlingar.

För grundläggande och gymnasiala distanskurser föreslås en återgång till enhetspris vilket rekommenderas vara 36 kronor per poäng under 2019. För elever inom särsvux föreslås oförändrat bilaterala förhandlingar mellan berörda kommuner.

Under 2018 tillämpas bilaterala förhandlingar mellan berörda kommuner för utbildning i svenska för invandrare studieväg 1,54 kronor per timme för studieväg 2 samt 41 kronor per timme för studieväg 3. På grund av ökade kostnader föreslås ett enhetspris för studieväg 2 på 56 kronor per timme och för studieväg 3 föreslås ett enhetspris på 42 kronor per timme. För studieväg 1 föreslås oförändrat bilaterala förhandlingar.

Göteborgs stads förvaltning för arbetsmarknad och vuxenutbildning kommer från och med 2019-07-01 att ingå ett nytt avtal med utbildningsanordnare. Med anledning av att upphandlingen ännu inte är slutförd och att prisnivåerna därmed är osäkra, föreslås ovanstående priser gälla under tiden 2019-01-01--2019-06-30, och för tiden 2019-07-01--2019-12-31 föreslås tillämpning av 2020 års prislista.

Utbildningschefsnätverket enades 2018-06-15 kring förslaget. Utbildningsgruppen godkände förslaget 2018-09-06.

Helena Söderbäck
Förbundsdirektör

Fredrik Zeybrandt
Utbildningschef

SKICKAS TILL
Medlemskommunerna

Protokollsutdrag

§ 387. Interkommunal ersättning inom kommunal vuxenutbildning i Göteborgsregionen år 2019

Diarienummer: 2018-00294.713

Beslut

Förbundsstyrelsen rekommenderar medlemskommunerna att fastställa priser för kommunal vuxenutbildning i Göteborgsregionen 2019 som följer:

- a) för grundläggande kurser tillämpas ett enhetspris på 55 kronor per poäng. Enhetspriset föreslås gälla för undervisning som ges både genom klassrumsundervisning och genom flexibel undervisning.
- b) för teoretiska gymnasiala kurser tillämpas ett enhetspris på 55 kronor per poäng. Enhetspriset föreslås gälla för undervisning som ges både genom klassrumsundervisning och genom flexibel undervisning.
- c) för gymnasiala yrkeskurser och sammanhållna yrkesutbildningar tillämpas bilaterala förhandlingar mellan berörda kommuner,
- d) för grundläggande och gymnasiala distanskurser tillämpas ett enhetspris på 36 kronor per poäng,
- e) för elever inom särskild utbildning för vuxna genomförs bilaterala förhandlingar mellan berörda kommuner,
- f) för utbildning i svenska för invandrare tillämpas ersättning enligt följande:
Studieväg 1 bilaterala förhandlingar mellan berörda kommuner
Studieväg 2 56 kronor per timme
Studieväg 3 42 kronor per timme

Förbundsstyrelsen beslutar att ovanstående priser föreslås gälla under tiden 2019-01-01--2019-06-30, och för tiden 2019-07-01--2019-12-31 föreslås tillämpning av 2020 års prislista.

Förbundsstyrelsen beslutar att kommunernas beslut ska vara GR tillhanda senast 30 november 2018.

Förbundsstyrelsen justerar omedelbart denna protokollsparagraf.

Sammanfattning

Ett förslag till interkommunal ersättning inom kommunal vuxenutbildning i Göteborgsregionen 2019 har varit utsänt. Utbildningschefsnätverket enades 2018-06-15 kring förslaget.

Utbildningsgruppen godkände förslaget 2018-09-06.

Skickas till

Medlemskommunerna

Vid protokollet:

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Justeras:

Jonas Ransgård
Ordförande

Miguel Odhner
Justerare

Tjänsteskrivelse

Handläggare: Haris Huric, Utbildning

Datum: 2018-09-06 Diarienummer: 2018-00292.712

Interkommunal ersättning inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan år 2019

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås rekommendera medlemskommunerna att fatta beslut om förslag till interkommunal ersättning (IKE) för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Göteborgsregionens kommuner år 2019.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att kommunernas beslut ska vara GR tillhanda senast 30 november 2018.

Sammanfattning

Arbetet har utförts på uppdrag av Utbildningschefsnätverket genom Gymnasieekonomnätverket bestående av skolekonomer, som i samverkan med medlemskommunerna, arbetat fram ett förslag. Arbetet har byggt på de principer som fastställdes under läsåret 1997/1998. Den modell för beräkning av gymnasieskolans och gymnasiesärskolans kostnader, som introducerades då, bygger på ett cykliskt tankesätt.

En beskrivning av modellen för beräkning av IKE samt beslutsprocessen finns enligt bilaga 1 ”Information om GRs modell för beräkning och användning av IKE”. Vidare finns underlag för beräkning av 2019 års indexpåslag i bilaga 2 ”Beräkning av index för Göteborgsregionens prislista 2019 inom samverkansavtalet gällande gymnasieskola och gymnasiesärskola”. Förslag till prislista för IKE avseende gymnasieskolan och gymnasiesärskolan för 2019 beskrivs i bilaga 3 ”Sammanställning avseende pris för 2019 för gymnasieskolan och gymnasiesärskola i Göteborgsregionen”.

Förslaget har sin utgångspunkt i 2018 års prislista samt med ett indexpåslag på 2,219% för 2019.

Utbildningschefsnätverket enades 2018-06-15 kring förslaget.

Utbildningsgruppen godkände 2018-09-06 förslaget.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 – Information om GR:s modell för interkommunal ersättning (IKE)

Bilaga 2 – Beräkning av index

Bilaga 3 – Prislista IKE 2019

Information om GRs modell för Interkommunal ersättning (IKE)

Den regionala prislistan inom samverkansområdet GR reglerar den interkommunala ersättningen som en del i det regionala samverkansavtalet.

Den interkommunala prislistan är en förutsättning för det regionala samverkansavtalet. Prislistan syftar till att möjliggöra de åtaganden och möjligheter som det regionala samverkansavtalet medför.

Det finns inget beslut om att den regionala IKE-modellen ska användas för bidrag till fristående gymnasieskola.

Vad är syftet med prislistan och hur ska den användas?

Prislistans syfte är att vara ett av flera verktyg för att stärka det regionala utbudet och möjliggöra den fria rörligheten för elever att söka utbildningar inom GR på ett enkelt och smidigt sätt. Prislistan bidrar även till att minska den administrativa bördan för respektive kommun som IKE medför utan ett reglerat pris. Ytterligare ett syfte är att bidra till transparens och erfarenhetsutbyte kring förutsättningarna för ekonomin inom den kommunala gymnasieskolan.

Prislistan är avsedd och framtagen för att reglera IKE. Inom GR avser det ca 22 % (2016) av eleverna i regionen som väljer en kommunal skola utanför hemkommunen. Prislistan är inte avsedd att reglera tilldelningen till de resterande 78 % (2016) av eleverna som inte omfattas av IKE.

Prislistan för IKE är inte framtagen för att användas som resursfördelning till gymnasieskolan i respektive kommun. Det är upp till respektive kommun att avgöra om prislistan ska användas i något annat syfte än att reglera IKE.

Hur används prislistan i GR kommunerna?

Prislistan används inom samverkansområdet för att reglera de interkommunala ersättningarna mellan kommunerna i samverkansområdet.

Det allra flesta GR-kommuner har valt att använda prislistan som riktmärke för sin egen resursfördelning till gymnasieskolan. Kommunerna gör justeringar i förhållande till prislistan för att anpassa den till den egna kommunens resurser.

Hur blir ett pris till? - Beskrivning av modellen

Den regionala prislistan för IKE beräknas vanligtvis vart fjärde år och baseras på uppgifter från bokslutet året innan. Gemensamma anvisningar har tagits fram så att kostnaderna redovisas så lika som möjligt. Mellanliggande år räknas priset upp med index.

Exempel: För ett ge en förenklad beskrivning av modellen utgår

Gymnasieekonomnätverket i sin beräkning från ett gymnasieprogram, exempelvis det samhällsvetenskapliga programmet.

Programmet anordnas i åtta av GR kommunerna. Varje kommun har egna programkostnader för programmet utifrån elevunderlag, infrastruktur och en rad andra parametrar som påverkar kostnadsnivån. Vid beräkning av ett regionalt pris inom GR för programmet listas samtliga kommuner som anordnar programmet från den dyraste anordnaren till den billigaste. Den dyraste och billigaste anordnaren exkluderas sedan från listan om minst fem kommuner anordnar programmet.

När den dyraste och billigaste anordnaren är exkluderad från listan beräknas en genomsnittskostnad utifrån resterande anordnares programkostnad för samhällsvetenskapliga programmet.

En sammanfattande bild illustreras i 1.1 Analysmodellen – Beskrivning av modellen.

När det är ett mellanliggande år, ett så kallat indexår, då räknar gymnasieekonomnätverket upp prislistan med aktuellt index enligt följande parametrar:

- KPI
  - Nominell ränta
  - Arbetsgivaravgifter
  - Löneutveckling GR (Lärarpersonal med regional uppskattning samt enligt SKLs cirkulär för övrig personal i skolan)
- Generella rationaliseringar diskuteras i Utbildningschefsnätverket (UC) årligen.

Grundprinciperna för prislistan

- Priset beräknas i normalfallet vart fjärde år.
- Priset utgörs av medlemskommunernas sammanlagda programkostnader på gymnasieskolan efter fastställt bokslut.
- Det dyraste och det billigaste programmet tas bort vid beräkningen av det genomsnittliga priset för att undvika att eventuella ytterligheter får för stor inverkan på genomsnittspriset.

Det finns två undantag till denna princip:

- Göteborg är pga. sin volym alltid med i kalkylen även om programmet är dyrast eller billigast.
- Är det färre än 5 anordnare av ett program tas inte det dyraste och billigaste bort eftersom genomsnittet då skulle baseras på för få anordnare.

Mellanliggande år justeras priset med följande index:

- KPI
- Nominell ränta
- Arbetsgivaravgifter
- Löneutveckling GR (Lärarpersonal med regional uppskattning samt enligt SKLs cirkulär för övrig personal i skolan)

Hur kan GR-kommunerna påverka priset?

Prislistan sammanställs som summan av medlemskommunernas kostnader för respektive gymnasieprogram. Kostnaderna är utifrån respektive kommuns årsbokslut. Detta innebär att en stor del av prislistan är baserad på faktiska kostnader. Följande påverkansmöjligheter finns:

Kommun: Samverkansavtalet bygger på att varje kommun beslutar om sin egen gymnasieskola. Detta gäller investeringar, utbud, politiska prioriteringar, finansiering, etc. Påverkansmöjligheter i kommunen finns dels i den löpande verksamheten och dels på förvaltningsnivå och kommunnivå utifrån större satsningar eller neddragningar inom gymnasieskolan. Alla beslut som tas på kommunnivå och som påverkar kostnadsnivån kan ge genomslag på den regionala prislistan.

Region: Generella rationaliseringar diskuteras i Utbildningschefsnätverket årligen. UC enas om att rekommendera nivån på eventuella rationaliseringar.

Historiskt har UC rekommenderat rationaliseringar enligt följande:

2013 -0,54 %

2014 -0,50 %

2015 -0,25 %

2016 Ingen generell rationalisering

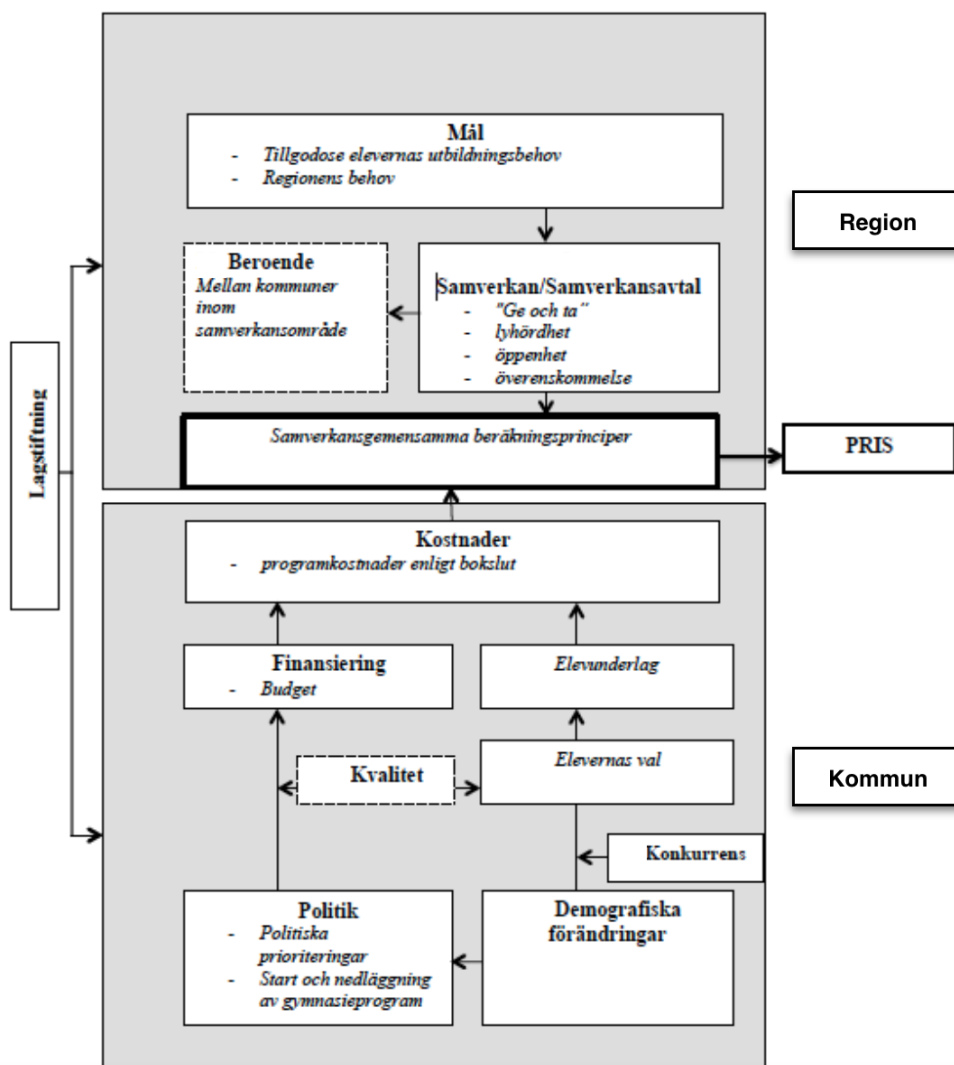
2017 -0,30 %

2018 -0,50 %

2019 -0,50 %

1.1 Analysmodell – Beskrivning av modellen

Analysmodellen förklarar IKE-modellen för nationella gymnasieprogram inom samverkansområdet GR.

Vilka instanser beslutar om prislistan?

Gymnasieekonomnätverket tillika arbetsgruppen står för framtagning av förslag till prislista. Nätverket utgörs av ekonomer från respektive medlemskommun. Ordförande i nätverket är en av Utbildningschefsnätverket utsedd förvaltningschef, GR bistår med samordning. Nätverket/arbetsgruppen sammanträder 8-10 gånger per år.

Kort beskrivning av beslutsprocessen enligt nedan:

- Arbetsgruppen lämnar förslag om indexnivå till Utbildningschefsnätverket – godkännande eller korrigerande. Eventuella regionala rationaliseringar föreslås.

- Arbetsgruppen lämnar förslag till prislista till Utbildningschefs nätverket – godkännande eller korrigerande. Rekommendation om beslut lämnas till Utbildningsgruppen.
- Förslaget lämnas till Utbildningsgruppen – Rekommendation om beslut lämnas till Förbundsstyrelsen.
- Förslaget lämnas till Förbundsstyrelsen- Rekommendation om beslut till medlemskommunerna.
- Kommunerna beslutar i okt-nov och meddelar GR beslutet senast 30/11
- Prislistan börjar gälla 1 januari.

Analys

Kostnadsutvecklingen för gymnasieskolan påverkas av flera parametrar, för att sammanfatta några:

- Demografi
- Konkurrens
- Investeringar
- Index
- Löneutveckling

Den demografiska utvecklingen påverkar IKE i allra högsta grad. Då priset beräknas (förenklat) som summan av gymnasieskolornas kostnader dividerat med antalet elever får den demografiska utvecklingen en stor inverkan på programpriset. I och med att den demografiska utvecklingen får stor påverkan på priset innebär det att även konkurrensen gentemot fristående verksamhet är en viktig aspekt då volymen påverkas. En större andel elever i fristående verksamhet innebär en lägre andel i den kommunala skolan och därmed en förändrad prisbild. I tider då det krävs stora investeringar inom gymnasieskolan påverkas priset, då den totala kostnaden ökar i form av årliga avskrivningar. Utvecklingen av uppräkningsindex är också en parameter som oftast driver upp priset, men ska också spegla den generella kostnadsutvecklingen i samhället och är ett naturligt verktyg i avtal för årliga prisjusteringar. Personalkostnader utgör den största posten i prismodellen och därmed blir löneutvecklingen en viktig parameter som påverkar priset. Brist på personal och konkurrens om personal i kombination med den generella årliga löneutvecklingen bidrar till att kostnaderna ökar och därmed priset. Sammantaget har vi en komplex bild där ovanstående parametrar påverkar kostnadsutvecklingen och därmed priset. Vissa av parametrarna ovan hanteras av respektive kommun, andra är generella indexuppräkningsindex, direktiv från regeringen och ett resultat av regional samverkan kring det gemensamma utbudet.

Beräkning av index för Göteborgsregionens prislista 2019 inom samverkansavtalet gällande gymnasieskola och gymnasiesärskola

Beräkningsförutsättningar för viktning av index

Viktning av ingående indexdelar

	2017	2018	2019
Personalkostnader	63%	63%	63%
- varav lärarpersonal 77%			
- varav övrig personal 23%			
Övriga kostnader	36%	36%	36%
Kapitalkostnader	<u>1%</u>	<u>1%</u>	<u>1%</u>
	100%	100%	100%

I beräkningen av personalkostnader inräknas aktuell arbetsgivaravgift vid beräkningstillfället

Indexförutsättningar

Uppdateringar inför 2019

<u>Förändringsvärden</u>	<i>Utfall</i> 2017	<i>Prognos</i> 2018	<i>Prognos</i> 2019	Senaste källa
Löneökning övriga personal		3,10%	3,20%	SKL 18:5 Genomsnitt inom GR
Löneökning lärare		2,84%	2,80%	SKL skrift från 171220
Arbetsgivaravgifter		0,00%	0,00%	SKL 18:5
KPI		2,30%	2,30%	SKL 18:5
Internränta		0,00%	-0,25%	SKL 18:5
<u>Totalvärden</u>				
Arbetsgivaravgifter		38,33%	39,17%	SKL skrift från 171220
Internränta		1,75%	1,50%	SKL 18:5
Generell rationalisering 2018		-0,50%		UC
Generell rationalisering 2019			-0,50%	UC
Summa innan korrigering index	2,10%	2,15%	2,15%	
Korrigerig av index för 2016		-0,25%		
Korrigerig av index för 2017		-0,05%	0,15%	
Korrigerig av index för 2018			-0,08%	
Index 2018 och 2019		1,86%	2,22%	

Helena Söderbäck
Förbundsdirektör

Fredrik Zeybrandt
Utbildningschef

SKICKAS TILL

Medlemskommunerna

Sammanställning avseende pris för 2019 för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Göteborgsregionen, inkl. ersättning för skolmåltider

PRISLISTA

Program	Benämning		Pris 2019
BF	Barn- och fritidsprogr.	BF	Gemensamt år 1 102 600
			Fritid och hälsa 102 600
			Pedagogiskt arbete 102 600
			Socialt arbete 102 600
	Bygg- o. anläggningspr.	BA	Gemensamt år 1 127 500
			Anläggningsfordon Finns ej i GR
			Husbyggnad 127 500
			Mark och anläggning 127 500
			Måleri 127 500
			Plåtslageri 127 500
	El- och energiprogr.	EE	Gemensamt år 1 115 800
			Automation 119 100
			Dator- och kommunikationsteknik 112 700
			Elteknik 118 100
			Energiteknik 122 200
	Ekonomiprogrammet	EK	Gemensamt år 1 79 300
			Ekonomi 79 300
			Juridik 79 300
särsk. pris			Profil - EK IHGR (Göteborg) Vilande
	Estetiska programmet	ES	Bild 100 000
			Dans 106 800
			Estetik och media 102 100
			Musik 134 600
			Teater 105 600
	Flygteknik -riksrekryterande utb.		Finns ej i GR
	Fordons- och transportpr	FT	Gemensamt år 1 129 000
			Godshantering 146 600
			Karosseri och lack 138 200
			Lastbil och mobila maskiner 143 700
			Personbil 136 900
			Transport 174 700
	Handels- och admin. pr.	HA	Gemensamt år 1 101 500
			Administrativ service 101 500
			Handel och service 101 500
	Hantverksprogrammet	HV	Finsnickeri Finns ej i GR
			Florist (ingen antagning till år 1 i GR) 157 000
			Frisör 100 700
			Textildesign 125 800
			Övriga hantverk (Tillstånd ges av Skolverket): 0
			Hår- och makeupstylist (Göteborg) 102 600
	Hotell- och turismprogr.	HT	Gemensamt år 1 100 900
			Hotell och konferens 100 900
			Turism och resor 100 900
	Humanistiska progr.	HU	Gemensamt år 1 86 700
			Kultur 86 700
			Språk 86 700
	Industri tekniska progr.	IN	Inriktning får börja år 1 149 900
			Driftsäkerhet och underhållsteknik 149 900
			Processteknik 149 900
			Produkt- och maskinteknik 149 900
			Svetsteknik 149 900
	Naturbruksprogrammet	NB	Djur (Göteborgs pris) 116 800
			Lantbruk 0
			Skog 0
			Trädgård 0
särsk. pris			Samverkansavtal med region finns 0

Sammanställning avseende pris för 2019 för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Göteborgsregionen, inkl. ersättning för skolmåltider				
Program	Benämning			Pris 2019
	Naturvetenskapsprogr.	NA	Gemensamt år 1	82 600
			Naturvetenskap	82 600
			Naturvetenskap och samhälle	82 600
särsk. pris			Profil Marinbiologi (Öckerö)	142 900
särsk. pris			Profil NA IHGR (Göteborg)	91 600
	Restaurang o. livsm. pr.	RL	Gemensamt år 1	124 100
			Bageri och konditori	124 100
			Färskvaror och delikatesser	124 100
			Kök och servering	124 100
	Samhällsvetenskapspr.	SA	Gemensamt år 1	80 500
			Beteendevetenskap	80 500
			Medier, information och kommunikation	90 600
			Samhällsvetenskap	80 500
särsk. pris			Profil Den seglande gymnasieskolan (Öckerö)	173 400
särsk. pris			Profil SA IHGR (Göteborg)	88 300
	Teknikprogrammet	TE	Gemensamt år 1	95 600
			Design och produktutveckling	95 600
			Informations- och medieteknik	95 600
			Produktionsteknik	95 600
			Samhällsbyggande och miljö	95 600
			Teknikvetenskap	95 600
	Vvs- och fastighetspr.	VF	Gemensamt år 1	117 800
			Fastighet	117 800
			Kyl- och värmepumpsteknik	117 800
			Ventilationsteknik	117 800
			Vvs	117 800
	Vård- och omsorgspr.	VO	År 1 - 3	105 800
			Inga nationella inriktningar	0
Regionalt sökbara programinriktade individuella val och yrkesintroduktionsutbildningar				
	Programinriktat individuellt val för grupp: Programpris samt schablon tillägg om 7 200 kr/år			
	Yrkesintroduktion för grupp: Närmaste programpris samt schablon tillägg om 15 400 kr/år			
	I tillägget ingår bland annat ersättning för grundskolans ämnen (jfr Skolverkets belopp)			
Ovriga varianter av priser				
	International Baccalaureate			104 100
	Autismspektrum - gruppbaserad utbildning med olika programinnehåll (GBG)			235 000
	För elever som är individintegrerade på program gäller bilateral överenskommelse			
särsk. pris	Lärcentrum (Göteborg). Programpris samt tillägg 16 400 kr/år			
särsk. pris	Beda Hallbergs gymnasium (Kungsbacka). Programpris samt tillägg 16 400 kr/år			
bilateralt	Hörsel (Göteborg)			
Övrigt	I samverkansavtalet regleras också hantering av: utökat program, reducerat program, förlängd undervisning, resor, anpassning och extra stödåtgärder, ersättning för modersmålsundervisning, utredning om elevs tillhörighet i sarskola i vissa fall, ansvarsförsäkring och investeringar. Se www.grkom.se/utbildning			
Särskilda varianter				
Skolverket har beviljat och prissatt. Tillägg skolindex (2015) 1,019% (2016) 1,019% (2017) 1,0203 % (2018) 1,0265 %				
BAHUSV	Bygg och anläggning-Husbyggnad (Göteborg) 104 700 2016/2017. Fyra antagningar beviljade.			
SAMUSVE	Samhäll-Musik (Partille) 80 000 kr 2014			
Riksrekryterande särskilda varianter				
Skolverket har beviljat och prissatt. Tillägg skolindex (2015) 1,019% (2016) 1,019% (2017) 1,0203 % (2018) 1,0265 %				
	Kött/chark/styckning (Göteborg) 93 000 2011/2012 beslut till och med åk 3 2016/2017			
RLKOTV0R	Kött/chark/styckning (Göteborg) 111 462 kr 2015/2016 beslut till och med åk 3 2020/2021			
Riksrekryterande utbildning med egna examensmål				
SX	Sjöfartsutbildning (Göteborg, Öckerö) 117 000 kr 2011/2012 beslut till och med åk 3 2016/2017			
RXS	Sjöfartsutbildning (Göteborg, Öckerö) 140 000 kr 2015/2016 beslut till och med åk 3 2020/2021			
Spetsutbildning- Försöksverksamhet med riksrekrytering. Ersättning enligt SFS 2008:793, 9§ riksprislistan				
NANATOS	Naturvetenskapsprogrammet - Matematik (Hvitfeldtska gymn. Gbg) beslut om antagning tom antagning 2021			
SASPAVS	Samhällsvetenskapsprogrammet - Engelska (IHGR Gbg) beslut om antagning tom 2021/2022			
Riksrekryterande estetisk spetsutbildning				

Sammanställning avseende pris för 2019 för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Göteborgsregionen, inkl. ersättning för skolmåltider	
ESMUS0S	Estetiskt program inriktning musik (Hvitfeldtska gymn. Gbg) 114 918 kr 2012/2013 beslut till och med åk 3 2017/2018
ESMUS0S	Estetiskt program inriktning musik (Hvitfeldtska gymn. Gbg) 136 200 kr 2016/2017 beslut om antagning tom 2019/2020
ESBIL0S	Estetiskt program inriktning bild och form (Schillerska gymn. Gbg) 106 038 kr 2016/2017. Beslut om antagning tom 2019/2020
	Riksrekryterande estetisk spetsutbildning för estetiska programmet, inriktning musik(Härryda) 119 124 kr Fyra starter från 2014/2015. Uppräknas med skolindex.
Riksidrottsutbildning. Beslut från Skolverket finns. Riksidrottsförbundet lämnar bidrag.	
	Friidrott (Göteborg)
	Handboll (Göteborg)
	Segling (Lerum)
Nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU). Beslut från Skolverket finns.	
Tillägg 14 700 kr/ lagidrottsplats, 17 700 kr/individuell idrottsplats enligt rekommendation från SKL	
	Alingsås: Fotboll, Gymnastik, Handboll
	Göteborg: Badminton, Bandy, Basket, Bordtennis, Boxning, Fotboll, Friidrott, Golf, Handboll, Innebandy, Ishockey, Judo, Klättring, Konstakning, Orientering, Rodd, Simning, Tennis
	Härryda: Innebandy
	Kungsbacka: Fotboll, Handboll
	Kungälv: Bandy, Rodd
	Lerum: Innebandy, Segling
	Partille: Bowling, Fotboll, Handboll
Gymnasiesärskoleutbildningar enligt tidigare system och nya gymnasiesärskolan 2013	
	Nationella program
	Pris 2019 322 000
Övriga principer för prissättning:	
Läringsutbildning - Pris enligt aktuellt programs gemensamma respektive inriktnings pris.	
Program med särskild hörselprofil prissätts genom avtal mellan respektive kommuner.	
Rg-gymnasiet (tillägg till nationellt programs kostnad enligt förordning (SKOLFS 1992:44)).	
Individuellt program inom gymnasiesärskolan prissätts genom avtal mellan respektive kommuner.	

Protokollsutdrag

§ 385. Interkommunal ersättning inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan år 2019

Diarienummer: 2018-00292.712

Beslut

Förbundsstyrelsen rekommenderar medlemskommunerna att fatta beslut om förslag till interkommunal ersättning (IKE) för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Göteborgsregionens kommuner år 2019.

Förbundsstyrelsen beslutar att kommunernas beslut ska vara GR tillhanda senast 30 november 2018.

Förbundsstyrelsen justerar omedelbart denna protokollsparagraf.

Sammanfattning

Föreliggande förslag har tagits fram på uppdrag av Utbildningschefsnätverket genom Gymnasieekonomnätverket. Arbetet har byggt på de principer som fastställdes under läsåret 1997/1998. Förslaget har sin utgångspunkt i 2018 års prislista samt med ett indexpåslag på 2,219% för 2019.

Utbildningschefsnätverket enades 2018-06-15 kring förslaget.

Utbildningsgruppen godkände förslaget 2018-09-06.

Skickas till

Medlemskommunerna

Vid protokollet:

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Justeras:

Jonas Ransgård
Ordförande

Miguel Odhner
Justerare

Ansökan om ersättning för lokalkostnader

5

2018.170 UN

Datum: 2018-11-09
Handläggare: Katrin Löfqvist
Direktr:
Diariernr: 2018.170 UN

Utbildningsnämnden

Ersättning för lokalkostnader i bidrag från hemkommun

Ärendebeskrivning

Sveriges ridgymnasium har inkommit med en ansökan om högre ersättning för lokalkostnad i det grundbelopp som hemkommunen betalar till enskild huvudman. Utbildningsnämnden har nu att besluta om ersättning för lokalkostnad ska höjas i enlighet med Sveriges ridgymnasiums ansökan.

Förvaltningens yttrande

Enligt 16 kap. 52-53 §§ skollagen (2010:800) ska hemkommunen lämna bidrag till enskild huvudman för varje elev på nationellt program som hemkommunen var skyldig att erbjuda utbildning på nationellt program. Bidraget består av ett grundbelopp som inkluderar ersättning för lokalkostnader. Enligt 16 kap. 55 § samma lag ska grundbeloppet för nationella program och inriktningar bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till det programmet eller den inriktningen. Vidare sägs att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om det grundbelopp som hemkommunen ska betala om eleven har antagits till en utbildning som kommunen inte erbjuder.

Alingsås kommun har ett samverkansavtal med Västra Götalandsregionen om naturbruksutbildningar. Enligt Skolverkets regler ska Västra Götalandsregionens prislista tillämpas av Alingsås kommun i och med att samverkansavtal finns. Västra Götalandsregionen sammanställer varje år en prislista för grundbelopp som utgår till enskilda huvudmän erbjuder naturbruksprogrammet. Västra Götalandsregionen gör en bedömning av genomsnittliga lokalkostnader för naturbruksprogrammet och dess inriktningar inom regionen.

Enligt 13 kap. 5 § gymnasieförordningen (2010:2039) ska ersättning för lokalkostnader som huvudregel motsvara hemkommunens genomsnittliga lokalkostnad i motsvarande verksamhet. Om det finns särskilda skäl ska ersättningen högst motsvara den enskilde huvudmannens faktiska lokalkostnader om dessa är skäliga.

Sveriges ridgymnasium anser att ersättning för lokalkostnader inte ska beräknas genom genomsnittlig lokalkostnad. För att ersätta enskild huvudman för faktiska lokalkostnader krävs särskilda skäl. Enligt prop. 2008/09:171 får hemkommunen undantagsvis ersätta faktiska lokalkostnader om jämförelsen blir uppenbart orimlig. Det är den enskilde huvudmannen som ska visa att särskilda skäl föreligger. Sveriges ridgymnasium framför som särskilda skäl att kostnader för mark och anläggning inte är beräknade på marknadsmässigt sätt. I förarbeten och praxis anges som särskilda skäl att hemkommunen har onormalt låga lokalkostnader till följd av låg standard och eftersatt underhåll samt att den enskilde huvudmannen har högre kostnader till följd av nyproduktion.

Utifrån ovan resonemang anser förvaltningen att Sveriges ridgymnasium inte visat att särskilda skäl föreligger för att ersättning ska utgå för faktiska lokalkostnader. Ersättning för lokalkostnad ska beräknas enligt genomsnittlig lokalkostnad och ersättning enligt Västra Götalandsregionens prislista gäller.

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inga kostnader.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att inte höja Sveriges ridgymnasiums ersättning för lokalkostnader.

Beslutet ska skickas till

Sveriges ridgymnasium

Alströmergymnasiet

Åsa Holmstrand
tf. förvaltningschef

Katrin Löfqvist
Förvaltningssekreterare

Uppföljning av
kunskapsresultat i svenska,
engelska och matematik

6

2018.151 UN

Datum: 2018-11-09
Handläggare: Katrin Löfqvist
Direktr:
Diariernr: 2018.151 UN

Utbildningsnämnden

Uppföljning av kunskapsresultat i svenska, engelska och matematik

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden efterfrågar kontinuerlig rapportering kring förvaltningens arbete med att minska antalet elever som riskerar att inte nå godkända betyg. Utbildningsnämnden har under tidigare år tagit del av en sådan uppföljning vilket också iscensatt åtgärder i syfte att öka måluppfyllelsen. Ytterliggare uppföljningar till huvudmannen sker utifrån plan för det systematiska kvalitetsarbetet (UN § 61/2018) och däri återrapporteras kunskapsuppföljning, GR-enkät, särskild verksamhetsuppföljning för gymnasie- och gymnasiesärskolan, kartläggning av studieresultat gällande årskurs 1 m.m.

Förvaltningens yttrande

Förvaltningen genomför kontinuerliga uppföljningar i syfte att identifiera elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen i matematik, svenska och engelska. Arbetet sker för att i ett tidigt skede av utbildningen kunna identifiera elever i behov av stöd och för att skapa möjligheter för dem att nå godkända betyg. Uppföljningen sker genom att lärare rapporterar till rektorer i syfte att kunna iscensätta lämpliga åtgärder, detta sker redan i oktober. Detta dokumenteras även som en del i rektorns systematiska kvalitetsarbete.

Årets uppföljning visar en positiv utveckling då det är ett mindre antal elever, oavsett program, som riskerar att inte nå målen i svenska, matematik och engelska. För de elever som riskerar att inte målen finns möjlighet för schemalagd tid i matematiksupport och stödfunktioner såsom "Hyllan" och "Bokstödet". Elever kan även boka tid med specialpedagog för stöd eller hjälp med studieteknik. Mentorerna har tätare samtal med undervisande lärare för de elever som riskerar att inte nå målen och i dialog med eleven kan anmälan till gymnasiets lovskola göras.

Under läsåret 2017/2018 genomfördes Skolverkets kompetensutvecklingsinsats Läslyftet i samtliga arbetslag på gymnasiet och i gymnasiesärskolan. Detta i syfte att förbättra elevers läs- och skrivförmåga. En förväntan är att undervisningen har utvecklats än mer i samtliga förekommande ämnen, vilket kommer att förbättra elevernas kunskapsresultat under läsåret 2018/2019.

Inom matematik arbetar lärarna vidare med pedagogiska diskussioner för att skapa samsyn kring bedömning samt stärka erfarenhetsutbytet mellan lärare och program. Vid yrkesprogrammen arbetar man med infärgning av matematik i karaktärsämnen, vilket har lett till ökade kunskapsresultat.

Genom fortsatta satsningar på lovskola under del av skolloven hoppas vi kunna möta elevers behov av stöd i svenska, matematik och engelska. Under höstterminen 2018 finns ett utökat stöd för alla elever i form av Bokstödet.

För att skapa ökad dialog och tidigt erbjuda eleven stöd i ett förebyggande syfte har "Orienteringsdagar" införts under läsåret 2018/2019. Denna åtgärd ger alla eleverna möjlighet att komplettera prov, ta igen del av kurser eller bara få stöd i del av kursen av undervisande lärare. Effekten av denna stödinsats kommer att utvärderas tillsammans med elever och lärare under läsåret.

Ett fortsatt målmedvetet arbete sker inom arbetslagen tillsammans med elevhälsoteamet för att diskutera elevernas behov av stöd för att nå kunskapsmålen och elevernas förväntade resultat.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden lägger informationen till handlingarna.

Beslutet ska skickas till

Alströmergymnasiets skolledning

Åsa Holmstrand
tf. förvaltningschef

Katrin Löfqvist
Förvaltningssekreterare

Frånvarouppföljning läsåret 2017/2018

7

2018.001 UN

Datum: 2018-11-09
Handläggare: Katrin Löfqvist
Direktr:
Diariernr: 2018.001 UN

Utbildningsnämnden

Frånvarouppföljning vårterminen 2018

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämndens presidium har uppdragit åt utbildningsförvaltningen att genomföra en frånvarouppföljning på Alströmergymnasiet för innevarande läsår.

Förvaltningens yttrande

Utbildningsförvaltningen har genomfört en uppföljning av närvaro, frånvaro och ogiltig frånvaro gällande Alströmergymnasiet för vårterminen 2018.

Frånvarouppföljningen biläggs förvaltningens tjänsteskrivelse.

Generella slutsatser att dra utifrån det framtagna materialet är bl.a:

- * Frånvaron, både giltig och ogiltig, ökar desto längre in på gymnasietiden eleven är.
- * Pojkar har generellt sätt något högre frånvaro.
- * Psykisk ohälsa ofta kopplad till frånvaro.
- * I vissa gymnasieprogram är frånvaro kopplat till arbete.

Utbildningsförvaltningen kommer än mer kontinuerligt följa närvaro och frånvaro på Alströmergymnasiet för att kunna ta fram åtgärder för att minska frånvaro då elevernas studieresultat påverkas negativt vid hög frånvaro.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden lägger informationen till handlingarna.

Beslutet ska skickas till

Alströmergymnasiets skolledning

Åsa Holmstrand
tf. förvaltningschef

Katrin Löfqvist
Förvaltningssekreterare

Frånvarouppföljning Alströmergymnasiet

Läsår: 2017/2018

Tidsspänn: VT 2018

Data från Hypergene 181010.

Sektor 1

Närvaro/frånvaro per program

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Högskoleförberedande program	84,6 %	15,4 %	2,5 %
Ekonomiprogrammet	84,6 %	15,4 %	2,5 %

Ekonomiprogrammet har 186 elever under VT-18.

Arbetslaget har tillsammans med elevhälsoteamet (EHT) ett fortsatt fokus på frågan kring frånvaro.

Stor del av mentorstiden används till att prata närvaro/frånvaro och riktlinjer kring detta. Studieteknik, kurs- och ämnesinformation, schema och kommande aktiviteter finns också på agendan. Insatser görs för att öka elevernas insikt om betydelsen av att tidigt i åk 1 få förståelse för sin nya utbildning genom kursupplägget, studier, betyg/bedömning etc. Det är också av betydelse att eleven känner att relationen till undervisande lärare och kamrater fungerar bra samt har kunskap om vart de kan vända sig vid behov av olika former av stöd.

EHT arbetar för att göra sig synlig och känd för alla elever på ekonomiprogrammet men har ett speciellt fokus på åk 1, då det tydligt kan göra skillnad för elevens studiemöjligheter.

Närvaro/frånvaro per årskurs

Årskurs	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Sektor 1	84,6 %	15,4 %	2,5 %
1	85,6 %	14,4 %	1,9 %
2	85,6 %	14,4 %	1,3 %
3	82,1 %	17,9 %	4,7 %

På ekonomiprogrammet har det skett förändringar kring giltig frånvaron i åk 1 och åk 2 från föregående läsår. Här förekommer nu frånvaro i lika hög grad. Frånvaron ökar sedan i åk 3. I jämförelse av den ogiltiga frånvaron sticker åk 2 ut då eleverna i denna årskurs har lägst procent med 1,3 %, i jämförelse med åk 1 och åk 3.

En känd orsak till ökad frånvaro under vårterminen i åk 2 och/eller höstterminen i åk 3 är att eleven fyller 18 år och själv anmäler frånvaro. En annan orsak till frånvaro är att många elever bokar in körlektioner på skoltid eller tackar ja till arbetspass på sina extraarbeten. Det är viktigt att ha en tydlig dialog med både enskild elev och hela grupper kring vad konsekvenserna blir för studieresultatet vid stor frånvaro. Arbetet med att fortsätta tydliggöra

vikten av närvaro för alla elever, på klassens mentorstid, vid utvecklingssamtal, olika former av återkopplingar med undervisande lärare, information på föräldramöten mm.

Närvaro/frånvaro per kön

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Alla kön	84,6 %	15,4 %	2,5 %
Kvinna	84,8 %	15,2 %	1,5 %
Man	84,4 %	15,6 %	3,4 %

I jämförelsen mellan könen syns att flickor har högre andel anmäld frånvaro, medan pojkar har högre andel oanmäld frånvaro. Frånvaron är en fortsatt utmaning för arbetslag och EHT att arbeta vidare med på programmet.

Gymnasiesärskolan

Vid gymnasiesärskolan läste 36 elever under läsåret 2017/2018.

På Individuella programmet finns frånvaro endast vid anmäld ledighet eller sjukdom.

På Nationella programmet förekommer frånvaro både anmäld och ogiltig. Frånvaron är högst bland flickor. Det finns en tät kontakt och dialog med föräldrar kring aktuella elever. Mentorerna får stöd av EHT i detta arbete. I nuläget syns att arbetet kring individ och frånvaro gjort en stor skillnad och programmet har i nuläget mycket liten andel frånvaro.

Sektor 2

Närvaro/frånvaro per program

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro
Sektor 2	86,8 %	13,2 %	3,2 %
Bygg- och anläggningsprogrammet	81,7 %	18,3 %	5,5 %
El- och energiprogrammet	85,5 %	14,5 %	3,7 %
Teknikprogrammet	88,7 %	11,3 %	2,4 %

Frånsett bygg- och anläggningsprogrammet är frånvaron något högre på sektor 2 jämfört med snittet för hela Alströmergymnasiet. Elever på bygg- och anläggningsprogrammet har i regel bra närvaro på sin APL, men är inte lika motiverade till kärnämnen. Sedan höstterminen har närvaron gått upp på samtliga program på sektor 2. På bygg- och anläggningsprogrammet den ogiltiga frånvaron har minskat med 3,7 procentenheter jämfört med HT-17.

Närvaro/frånvaro per årskurs

Årskurs	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Sektor 2	86,8 %	13,2 %	3,2 %
1	89,1 %	10,1 %	2,5 %
2	85,5 %	14,5 %	3,6 %
3	85,1 %	14,9 %	3,8 %

Den ogiltiga frånvaron är förhållandevis låg i jämförelsen med frånvaron i stort. Elever med en lägre frånvaro är överlag bättre på att anmäla frånvaro vid sjukdom eller annan giltig orsak. Elever med extremt hög frånvaro tycks, med vissa undantag, i mindre grad fortsätta anmäla frånvaron där ohälsan är uppmärksammas och åtgärder redan satts in. Detta mönster kan dock endast ses om man tittar på varje elev enskilt.

En annan orsak till högre frånvaro hos elever på el- och energiprogrammet och bygg- och anläggningsprogrammet i åk 3 är att eleverna är eftertaktade på arbetsmarkanden och blir erbjudna jobb redan i åk 2. Att eleverna får jobb under studietiden kan försvaga studiemotivationen.

Positivt är att frånvaron, även ogiltig frånvaro, har sjunkit i samtliga årskurser jämfört med HT-17.

Närvaro/frånvaro per kön

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Alla kön	86,8 %	13,2 %	3,2 %
Kvinna	84,1 %	15,9 %	4,8 %
Man	87,3 %	12,7 %	2,9 %

Flickornas närvaro har minskat med 4,6 procentenheter sedan HT-17, medan pojkarnas närvaro har ökat med 2,1 procentenheter.

Vid sektor 2 är majoriteten av eleverna pojkar och antalet flickor är låg, vilket försvårar analysen. Genom elevhälsans arbete ser vi att flera flickor inte mår bra och har fast kontakt med EHT. Flickornas höga frånvaro är kopplad till måendet.

Sektor 3

Närvaro/frånvaro per program

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Samhällsvetenskapsprogrammet	80,7 %	19,3 %	2,9 %
Humanistiska programmet	88,5 %	11,5 %	1,2 %
Barn- och fritidsprogrammet	81,1 %	18,9 %	5,1 %
Vård- och omsorgsprogrammet	74,5 %	25,5 %	4,6 %

Samhällsvetenskapsprogrammet har högre genomsnittlig frånvaro än de övriga högskoleförberedande programmen på Alströmergymnasiet. Majoriteten av dessa timmar står en mindre andel elever för. På programmet har vi varit framgångsrika i att behålla elever inom programmet som annars hade valt att avbryta sina studier på grund av låg studiemotivation eller ohälsa. Elever stannar i högre utsträckning inom samhällsvetenskapsprogrammet med en anpassad studiegång och får med sig ett antal betyg även om de inte når full examen. Fördelarna med detta är att eleven är i ett socialt sammanhang med rutiner och hinner bli något äldre innan de slussas vidare till arbete eller fortsatta studier. Dessa elever har i regel en hög frånvaro till exempel på grund av sjukskrivning eller annan problematik vilket slår igenom i frånvarostatistiken.

Humanistiska programmet har relativt hög närvaro vilket kan förstås genom den sammanhållning och studiemotivation som eleverna vittnar om. Flera elever på programmet var väl insatta i programmets struktur och innehåll när de sökte till programmet. Det är ovanligt att elever väljer humanistiska programmet av en slump eller för att de inte riktigt vet vad de vill läsa, något som är mer vanligt på till exempel samhällsprogrammet. Sammanhållningen och de aktiva utbildningsvalen får en positiv effekt på hela gruppen vilket leder till högre måluppfyllelse och högre närvaro – i valfri ordning. Närvaron har visserligen sjunkit något jämfört med HT-17, men är fortsatt relativt hög.

På barn- och fritidsprogrammet har närvaron minskat jämfört med tidigare år. En anledning kan vara att flera elever kommit in sent efter en misslyckad start på annat program. Dessa så kallade negativa programval där eleven inte valt att gå barn- och fritidsprogrammet leder ibland till högre frånvaro. Eleverna känner sig omotiverade till skolan när de inte valt sitt program i första hand. Många elever fungerar dock bra på programmet efter en inkörsperiod och fångas upp bra av både elever och personal.

På vård- och omsorgsprogrammet har ett par elever mycket stor frånvaro kopplat till sjukskrivningar, ohälsa och bristande studiemotivation. Dessa elever erbjuds anpassad skolgång på Plattformen men har fortsatt hög frånvaro, bland annat för att eleverna istället väljer att arbeta under skoldagen. Då vårdsektorn behöver personal erbjuds eleverna timvikariat vilket några av eleverna har svårt att tacka nej till. Vi har dock fått hjälp av Vård- och omsorgscollege och programrådet att sprida till enheterna att endast ringa in elever under helgerna, vilket har hjälpt i perioder. Närvaron har sjunkit något sedan HT-17.

Närvaro/frånvaro per årskurs

Årskurs	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Sektor 3	80,3 %	19,7 %	3,3 %
1	82,4 %	17,6 %	2,0 %
2	81,9 %	18,1 %	3,1 %
3	76,1 %	23,9 %	4,8 %

Frånvaron ökar med elevernas ålder och efter myndighetsdagen då eleverna får sjukanmäla sig själva ser vi att en grupp elevers frånvaro ökar. Dessa elever behöver närvarande mentorer som snabbt fångar upp eleven och "stör" beteendet.

De elever som haft en problematisk skolgång tappar ibland motivationen i åk 3 om de ser att deras examen riskerar att utebli. Dessa elever behöver mycket extra anpassningar och stöd för att bryta en negativ trend av frånvaro. Genom aktivt arbete kan studieavbrott förhindras, även om det innebär att elevens närvaro fortsatt är under genomsnittet. Studieavbrott ses som en större fara för den enskilde eleven än en hög frånvaro även om målet alltid är att eleven ska ha full närvaro i skolan.

På Humanistiska programmet är trivseln god, måluppfyllelsen hög och närvaron god. Det är inte alltid självklart om hög måluppfyllelse leder till högre motivation och därmed närvaro eller om det är den höga närvaron som ger hög måluppfyllelse och trivsel.

Närvaro/frånvaro per kön

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Alla kön	80,3 %	19,7 %	3,3 %
Kvinna	80,5 %	19,5 %	2,6 %
Man	79,9 %	20,1 %	4,5 %

Inom sektor 3 finns endast marginella skillnader mellan könen gällande frånvaron. Det är framförallt den ogiltiga frånvaron som är högre bland pojkarna vilket bland annat kan härledas till ett par elever i åk 3 med mycket stor ogiltig frånvaro.

Sektor 4

Närvaro/frånvaro per program

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Estetiska programmet	85,5 %	14,5 %	2,9 %
Naturvetenskapsprogrammet	86,6 %	13,4 %	1,4 %
Handels- och administrationsprogrammet	79,9 %	20,1 %	6,8 %
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	67,6 %	32,4 %	10,5 %

Frånvaron minskade något på estetiska programmet och naturvetenskapsprogrammet VT -18 jämfört med VT -17 där det samtidigt ökade något på handels- och administrationsprogrammet.

Återkommande på sektorn är att ett relativt fåtal elever som har hög eller mycket hög frånvaro. De flesta elever på programmen har en låg andel av frånvaro från skolan. 16 elever hade VT -18 en sammanlagd frånvaro på 50 % eller mer.

Elever med extremt hög frånvaro tycks, med vissa undantag, i mindre grad fortsätta anmäla frånvaron där ohälsan är uppmärksammas och åtgärder redan satts in. Detta mönster kan dock endast ses om man tittar på varje elev enskilt. I de flesta fall av extremt hög frånvaro (mer än 50 %) finns en hälsoproblematik som inte direkt kan kopplas till skolan. I en

kursutformad gymnasieskola där man under tidigare läsår fått flera F som betyg kan man se en tendens att eleverna "ger upp" studierna. Trots flera erbjudande från EHT och lärare om stödinsatser i olika former lyckades skolan inte få eleverna att hamna i fas med studierna. Den oanmälda frånvaron blev för tre elever så hög att de skrevs ut under våren enligt 12 kap. 4 a § Gymnasieförordningen (2010:2039).

Utifrån riktlinjer av Centrala studiestödsnämnden (CSN) så ska skolan efter fyra timmar av oanmäld frånvaro under ett antal tillfällen på en 30 dagarsperiod meddela elev och vårdnadshavare om att skolan rapporterar frånvaron till CSN. Detta utifrån förutsättningen att det åter uppstår frånvaro om minst fyra timmar under en kommande 30 dagarsperiod.

Redan efter första tillfället av oanmäld frånvaro ska ett samtal äga rum mellan mentor och elev. Frånvarorutinen har varit svår att genomföra fullt ut och är fortfarande en pågående process under läsår 2018/2019. En del mentorer upplever konflikt i att vara en stöttande mentor som samtidigt ska rapportera in en frånvaro som gör att man förlorar studiemedlet.

På handels- och administrationsprogrammet har man i arbetslaget kommit överens om att dels stämma av frånvaron i klasserna varje vecka på arbetslagstid och dels snabbt kolla av med elev/vårdnadshavare kring orsaken i de fall de är frånvarande. Här har man även lyckats kommit överens i gruppen om att vara konsekventa i rapporteringen av frånvaro vilket framöver sannolikt kommer att ge en ökad närvaro.

Frånvaroproblematiken är dock överlag ett stort och komplext problem på gymnasieskolan nationellt där det alltid finns svårigheter att komma med generella beskrivningar av var problematiken bottnar. Enligt elevhälsans personal kan man se tendenser och uppleva en ökad ohälsa hos eleverna. Inte så mycket i antal men elever med en djupare problematik och ett sämre mående, vilket ofta även avspeglas i en omfattande frånvaro.

Under läsåret 2017/2018 utformade EHT en orosblankett som används från och med augusti 2018. Vid alla former av oro kring eleven som t.ex. frånvaro, hälsa, sociala relationer fyller mentor i orosblanketten och lämnar den till rektor. Rektor tar under veckomötet upp orosblanketten med EHT där beslut tas om åtgärd.

Under läsåret 2018/2019 kommer sektorn och verksamheten i stort ha ett närvarofokus. Elevhälsan tillsammans med skolläda stöttar under läsåret arbetslag och lärare kring insatser för att öka närvaron i verksamheten och på respektive program.

Närvaro/frånvaro per årskurs

Årskurs	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Sektor 4	84,0 %	16,0 %	3,5 %
1	89,6 %	10,4 %	1,2 %
2	81,0 %	19,0 %	4,0 %
3	78,7 %	21,3 %	6,2 %

Den ogiltiga frånvaron är förhållandevis låg i jämförelsen med frånvaron i stort. Elever med en lägre frånvaro är överlag bättre på att anmäla frånvaro vid sjukdom eller annan giltig orsak.

Intressant är att frånvaron generellt och återkommande för verksamheten är högre under vårterminen än höstterminen och generellt är högre i år 3 än i år 1. Att frånvaron ökar i år 3 kan ha flera orsaker. Som myndig elev anmäler du själv frånvaron och det blir eventuellt lättare att anmäla denna. Det finns också fler elever i år 3, särskilt på yrkesprogram som får erbjudande om arbete vilket av vissa elever prioriteras framför skolarbetet.

Frånvaron ökar med årskurserna och det gäller både frånvaron i stort och den oanmälda, ogiltiga frånvaron. Närvaron har sjunkit något i samtliga årskurser jämfört med VT-17.

Närvaro/frånvaro per kön

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Alla kön	84,0 %	16,0 %	3,5 %
Kvinna	85,0 %	15,0 %	2,1 %
Man	82,7 %	17,3 %	5,2 %

Pojkarna har generellt en högre ogiltig frånvaro än flickorna vilket kan vara ett tecken på att pojkar i högre utsträckning än flickor har en benägenhet att skolka. Det kan också innebära att flickor i högre grad anmäler frånvaron.

Sektor 5

Närvaro/frånvaro totalt

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %	Antal
Sektor 5	68,5 %	31,5 %	19,5 %	162
1	68,1 %	31,9 %	20,3 %	153
2	79,2 %	20,8 %	8,6 %	4
3	69,9 %	30,1 %	5,5 %	5

Orsakerna den till förhållandevis höga frånvaron är olika från grupp till grupp och fall till fall, men kan sammanfattas. Oro för framtiden och möjlighet att få stanna i Sverige, posttraumatisk stress, hopplöshet, håglöshet och en därpå följande brist på motivation. Flera åtgärder för att komma tillrätta med problemet har genomförts. Motiverande samtal, anpassade studier, begränsad tillgång till digitalt lärvverktyg om närvaron inte kommer över en viss nivå, samtal med hem, kontakt med elevhälsa och så vidare. Jämfört med VT -17 har närvaron på sektor 5 ökat med nästa 10 procentenheter.

Intressant är att de elever som går i år 2 har högst närvaro. Sannolikt beror detta på att de har fått en mer skraddarsydd utbildningsform, samt har kommit längre i studierna med ett tydligare mål som följd. De är samtidigt väldigt få elever. Positivt är att närvaron i årskurs 1 har ökat med 11 procentenheter jämfört med VT-17.

Närvaro/frånvaro per kön

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %	Antal
Alla kön	68,5 %	31,5 %	19,5 %	162
Kvinna	72,6 %	27,4 %	14,1 %	40
Man	67,2 %	32,8 %	21,0 %	122

Närvaron är högre för de kvinnliga eleverna. Antalet elever på introduktionsprogrammen är företrädesvis asylsökande pojkar/män. En kvalificerad gissning är att deras asylstatus är det som i första hand påverkar närvaro/frånvaro.

Under läsåret 2016/2017 arbetade sektor 5 aktivt med att snabbare och mer konsekvent rapportera ogiltig frånvaro till CSN. Detta kan ha lett till att närvaron har ökat med nästan 10 procentenheter jämfört med VT -17.

Granskning av kommunal
vuxenutbildning på
gymnasial nivå

8

2018.101 UN

Datum: 2018-11-09
Handläggare: Katrin Löfqvist
Direktr:
Diariernr: 2018.101 UN

Utbildningsnämnden

Skolinspektionens beslut efter kvalitetsgranskning vid vuxenutbildningen Alingsås

Ärendebeskrivning

Skolinspektionen har genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av flexibilitet och individanpassning inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i Alingsås kommun och hos Hermods. Vid granskningen genomfördes intervjuer med studerande, personal och företrädare för huvudman.

Förvaltningens yttrande

I Skolinspektionens beslut bedöms att Alingsås kommun och ansvarig rektor i vissa avseenden skapar förutsättningar för att eleverna får en flexibel och individanpassad utbildning. I beslutet lyfter Skolinspektionen fyra identifierade utvecklingsområden. Områdena är studieavbrott, kompetensutveckling, individanpassad undervisning samt individuella studieplaner. Huvudmannen ska senast den 19 april 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Skolinspektionens beslut är bilagd tjänsteskrivelsen.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga kostnader.

Förslag till beslut

Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut och redovisa detta för nämnden den vid nämndens sammanträde i mars 2019.

Beslutet ska skickas till

Campus Alingsås

Åsa Holmstrand
tf. förvaltningschef

Stefan Hagebring
Rektor

Beslut

---

efter tematisk kvalitetsgranskning av flexibilitet och
individanpassning inom kommunal vuxenutbildning
på gymnasial nivå i Alingsås kommun och hos
Hermods

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av flexibilitet och individanpassning inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Syftet med den tematiska kvalitetsgranskningen av kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå är att granska om elever som studerar teoretiska kurser erbjuds en flexibel och individanpassad utbildning och undervisning.

De övergripande frågeställningarna är:

1. *I vilken utsträckning skapar huvudmannen och rektor förutsättningar för att eleverna inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå får en flexibel och individanpassad utbildning?*
2. *I vilken utsträckning ger rektor förutsättningar för lärare i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå att planera och genomföra en undervisning som är anpassad efter elevernas förutsättningar och behov?*

Inom frågeställning 1 granskas främst om huvudmannen och rektorn skapar förutsättningar för en flexibel och individanpassad utbildning genom att den organiseras och anpassas efter elevernas behov avseende utbud av teoretiska kurser, studieform, plats, när och i vilken takt studier kan bedrivas. Vidare granskas om huvudmannen säkerställer tillgång till studie- och yrkesvägledning samt hur rektorn och huvudmannen följer upp studieavbrott. Inom frågeställning 2 granskas främst om rektorn skapar förutsättningar för lärarna att anpassa undervisningen utifrån exempelvis kontinuerlig antagning, elevers individuella studieplaner och elevers eventuella behov av stöd för att nå målen. I bilaga 1 redovisas i korthet för rättslig reglering som ligger till grund för granskningen.

Granskningen genomförs i 30 kommuner. I urvalet ingår såväl kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå som bedrivs i egen regi som kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå som bedrivs genom entreprenadavtal med en enskild utbildningsanordnare i enlighet med bestämmelserna i 23 kap. skollagen (2010:800). I varje kommun granskas antingen verksamhet i egen regi eller verksamhet som bedrivs genom entreprenadavtal med en enskild utbildningsanordnare. Dessutom granskas huvudmannens ansvarstagande för att tillhandahålla en flexibel och individanpassad utbildning.

Alingsås kommun, som huvudman för kommunal vuxenutbildning, och Hermods ingår i denna granskning. Under perioden 17 – 27 september 2018 genomfördes intervjuer med elever, studie- och yrkesvägledare, lärare, ansvarig för verksamheten hos enskild utbildningsanordnare, rektor och representant för huvudman har genomförts. Besöket genomfördes av inspektörerna Matilda Yvede och Mirzet Tursunovic.

Kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå med Alingsås kommun som huvudman bedrivs för elever som studerar teoretiska kurser i såväl egen regi som hos Hermods. Den verksamheten Skolinspektionen granskat bedrivs av Hermods. Kommunen har inte överlämnat rektors myndighetsutövning till Hermods. Enligt

redovisade uppgifter från huvudmannen finns det i kommunen i maj 2018 totalt 310 kursdeltagare som studerar teoretiska kurser på gymnasial nivå, varav 181 kursdeltagare i den granskade verksamheten.

I detta beslut ger Skolinspektionen sin bedömning av det granskade området. Vidare redovisas de utvecklingsområden som Skolinspektionen identifierat inom ramen för granskningen. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de övergripande resultaten i en kvalitetsgranskningsrapport.

Skolinspektionens bedömning

Alingsås kommun och ansvarig rektor skapar i vissa avseenden förutsättningar för att elever som studerar teoretiska kurser inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå får en flexibel och individanpassad utbildning. Utbildningen organiseras och anpassas i flera delar efter elevers behov och förutsättningar. Genom den enskilda utbildningsanordnaren Hermods erbjuds ett brett utbud av teoretiska kurser på gymnasial nivå som distansundervisning. I egen regi erbjuds däremot i dagsläget enbart ett fåtal ämnen som skolförlagd undervisning. Huvudmannen uppger att under hösten 2018 kommer fler ämnen på gymnasial nivå att erbjudas, för att bättre möta elevernas behov och förutsättningar. Vidare uppger huvudmannen att verksamheten i egen regi är under utveckling för att möta elevernas behov av olika skolformer och Alingsås kommun kommer 2020 kunna erbjuda alla verksamhetens ämnen både som distans- och skolförlagd undervisning.

Elever kan antas och påbörja studier kontinuerligt under året, fem tillfällen för distansstudier via Hermods, fyra tillfällen för semidistans¹ i egen regi och två tillfällen för skolförlagd undervisning i egen regi. Det är möjligt att studera i olika studietakt och takten kan anpassas under studiernas gång. Studier i teoretiska kurser via Hermods kan kombineras med andra studier, liksom med arbets- och familjeliv eftersom eleven själv styr över när hen genomför sina studier.

Studie- och yrkesvägledning erbjuds i samband med att de vuxna ansöker till kurser och finns tillgänglig vid behov under tiden eleverna studerar. För varje elev upprättas en individuell studieplan som innehåller genomförda och planerade studier inom vuxenutbildningen, tidigare studie- och yrkesbakgrund samt mål med studierna. Elever som ska påbörja distansstudier via Hermods erbjuds en introduktion på plats i Alingsås, där eleverna får information om exempelvis studierna, handledningstillfällena och studie- och yrkesvägledning.

Granskningen visar vidare att rektorn i några delar ger förutsättningar för lärare att planera och genomföra undervisning utifrån elevernas förutsättningar och behov. Elever som studerar via Hermods erbjuds handledning på plats i Alingsås av lärare i egen regi, i de ämnen som har undervisande lärare. Elever som av olika anledningar

---

¹ Distans i egen regi med möjlighet att träffa kursens lärare på plats för handledning två gånger per vecka.

har svårigheter med sina studier ges även förutsättningar att nå målen för utbildningen genom att det finns en specialpedagog tillgänglig.

Det framkommer att huvudman och rektor i några avseenden skapar förutsättningar för flexibilitet och individanpassning i teoretiska kurser inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och granskningen visar att det finns delar i verksamheten som i första hand behöver utvecklas.

Identifierade utvecklingsområden

Studieavbrott

- Huvudmannen och rektorn behöver följa upp och analysera orsaker till studieavbrott i gymnasiala teoretiska kurser med avsikt att vidta åtgärder för att skapa en flexibel och individanpassad utbildning.

Skolinspektionen konstaterar att varken rektor eller huvudman följer upp eller analyserar orsaker till studieavbrott. På så sätt saknas ett viktigt underlag för att ta reda på om det finns något i huvudmannens organisation eller i undervisningen som lett till att eleverna avbrutit studierna. Ett sådant underlag kan användas för att identifiera om studieavbrotten beror på om utbildningen och undervisningen är tillräckligt flexibel och individanpassad och för att kunna vidta de åtgärder som behövs.

Kompetensutveckling

- Huvudmannen och rektorn behöver säkerställa att lärarna vid Hermods vid behov får kompetensutveckling inriktad mot vuxnas lärande och hur undervisningen kan individanpassas.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen och rektorn behöver säkerställa och följa upp att lärarna hos Hermods vid behov erbjuds kompetensutveckling riktad mot vuxnas lärande och hur undervisningen kan individanpassas. Ytterst är det huvudmannens ansvar att se till att lärarna ges möjligheter till kompetensutveckling.

Granskningen visar att huvudmannen inte följer upp om lärarna får kompetensutveckling inriktad mot vuxnas lärande. Vikten av kompetensutveckling ska också ses mot bakgrund av att distansundervisning ställer höga krav på lärarnas förmåga att individanpassa undervisningen.

Individanpassad undervisning

- Huvudman och rektor behöver ge förutsättningar för lärare på Hermods att planera och genomföra en undervisning som är anpassad efter elevernas förutsättningar och behov. I det ingår att se till att undervisningen inte i alltför hög grad bygger på självstudier.

Skolinspektionen bedömer att huvudman och rektor behöver ge förutsättningar för lärare på Hermods att planera och genomföra en undervisning där arbetssätt, arbetsformer och innehåll är anpassade efter elevernas förutsättningar och behov.

Granskningen visar att undervisningen hos Hermods sällan anpassas efter de enskilda elevernas förutsättningar och behov. Kurserna på Hermods är standardiserade och planeras centralt med tillhörande studieguide med tillhörande uppgifter. Kurserna görs tillgängliga genom en digital lärplattform. Undervisningen har karaktären av självstudier där eleverna endast har kontakt med undervisande lärare i samband med bedömning och examination samt viss mailkontakt om eleven har frågor. Eleverna saknar möjligheter att tillsammans med andra elever diskutera och reflektera kring undervisningens innehåll i respektive kurs. Gemensamt lärande med andra elever är ett viktigt inslag för att möjliggöra resonemang, problemlösning och förmåga att se helhet.

Individuella studieplaner

- Rektorn behöver säkerställa att lärare på Hermods tar del av elevernas individuella studieplaner och att dessa används när lärarna planerar och genomför undervisningen. Detta så att undervisningen anpassas efter elevernas olika förutsättningar och behov.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver se till att lärare på Hermods tar del av elevernas individuella studieplaner och att de används som stöd när lärarna planerar och genomför undervisningen. Detta så att undervisningen anpassas efter elevernas olika förutsättningar och behov.

Av granskningen framgår att det upprättas en individuell studieplan för varje elev och att eleverna känner till innehållet i sina individuella studieplaner. Dock tar inte lärarna vid Hermods del av elevernas individuella studieplaner. Undervisningen anpassas därmed inte alltid utifrån vilka mål eller vilken studie- och yrkesbakgrund som enskilda elever har. Med tanke på att det inom kommunal vuxenutbildning finns en mångfald av behov, förutsättningar och mål bland eleverna är det viktigt att lärarna känner till och utgår ifrån elevernas individuella studieplaner när de planerar och genomför undervisningen. Lärarna kan då i samverkan med eleven beakta elevens studiegång ur olika perspektiv. Därmed kan den individuella studieplanen bidra till en undervisning som utgår från elevens mål med utbildningen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **19 april 2018** *2019 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400-2017:10217) i de handlingar som sänds in. Som stöd för redovisningen kan bifogade mall (bilaga 2) användas.

I ärendets slutliga handläggning har jurist Magnus Jonasson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

X Roland Fallström

Enhetschef
Signerat av: Roland Fallström

X Matilda Yvede

Utredare
Signerat av: Matilda Yvede

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/komvux>

Bilaga 1 Författningsstöd

Kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå

Huvudmannens ansvar för utbildningen

Skollagen (2010:800):

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Ledningen av utbildningen

Skollagen (2010:800):

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Dessa ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Rektorn ska benämnas på detta sätt.

En ställföreträdare får utses för en rektor (2 kap. 9 § skollagen).

Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Rektorn får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som avses i första stycket, om inte annat anges (2 kap. 10 § skollagen).

Läroplan för vuxenutbildningen, reviderad 2017

Det pedagogiska arbetet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Som pedagogisk ledare för vuxenutbildning och som chef för lärarna och övrig personal i verksamheten har rektorn ansvar för verksamhetens resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- utbildningen organiseras så att den så långt möjligt anpassas efter elevernas önskemål och val av kurser,
- lärarna anpassar undervisningens upplägg, innehåll och arbetsformer efter elevernas skiftande behov och förutsättningar,
- utbildningen utformas så att elever som är i behov av stöd får det (2.4 Rektorns ansvar).

Övergripande mål

Skollagen (2010:800):

Målet för den kommunala vuxenutbildningen är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling.

Utgångspunkten för utbildningen ska vara den enskildes behov och förutsättningar (20 kap. 2 § skollagen).

Förarbeten:

Prop. 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet s 474 - 475

Utgångspunkten för den kommunala vuxenutbildningen ska vara den enskildes behov och förutsättningar. Detta innebär att dessa kriterier ska vara vägledande för hur utbildningen genomförs.

Detta kan gälla utbildningens förläggning i tid och rum, val av metoder och hjälpmedel, men även innehåll. Det är också viktigt att den kommunala vuxenutbildningen erbjuds i flexibla former och på tider som passar de studerandes behov. Vid prioriteringar av de resurser som avsätts för utbildningsformen kommunal vuxenutbildning bör det även i fortsättningen vara så att när resurserna till vuxenutbildning är begränsade ska den som erhållit minst utbildning prioriteras.

Läroplan för vuxenutbildningen, reviderad 2017

Vuxenutbildningens målgrupp är heterogen och eleverna är individer med mycket olika förutsättningar. Även elevernas mål med utbildningen kan variera kraftigt. Utbildningen måste därför anpassas utifrån individens behov och förutsättningar och den kan variera både till längd och till innehåll. Vuxenutbildningen ska alltid möta varje elev utifrån hans eller hennes behov och förutsättningar (1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Vuxenutbildningens uppdrag).

Likvärdig utbildning

Skollagen (2010:800):

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen).

Läroplan för vuxenutbildningen, reviderad 2017

I skollagen föreskrivs att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att verksamhetens resurser ska fördelas lika mellan eleverna. Hänsyn ska tas till de enskilda elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Det finns också olika vägar att nå målen. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen.

Därför bör till exempel undervisning, vägledning eller validering utformas olika för olika elever. Skolväsendet har ett särskilt ansvar för elever med funktionsnedsättning.

Vuxenutbildningen ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som kan uppfattas som kvinnligt och manligt.

Vuxenutbildningen ska stödja de elever som under sin studietid har behov av att kombinera utbildning och arbete. Flexibilitet ska alltid eftersträvas när det gäller utbildningen och det kan handla om plats för utbildningens genomförande, tid, studietakt, studieform och sätt att lära (*1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, En likvärdig utbildning*).

Utbildningen ska bedrivas kontinuerligt

Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning

Utbildningen ska bedrivas kontinuerligt under hela året (*2 kap. 25 § förordning om vuxenutbildning*).

Förarbeten:

SOU 2013:20 Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå – en översyn för ökad individanpassning och effektivitet (GRUV-utredningen), s 60

I betänkandet anges att det med hänvisning till kravet på kontinuerlig utbildning bör finnas möjlighet för elever som önskar det att ta del av utbildning under hela året utan avbrott för t.ex. sommarlov.

Prop. 2000/01:72 Vuxnas lärande och utvecklingen av vuxenutbildningen s 25

De resurser som stat och kommun kan avsätta för att stödja vuxnas lärande måste användas effektivt. Utgångspunkten måste vara att individen, inom ramen för givna resurser, skall kunna få ett stöd vid den tidpunkt, i det sammanhang och med den inriktning han eller hon behöver. Möjligheten till lärande och stödet till detta måste i ökad grad finnas när och där medborgaren behöver och söker ny kunskap. Han eller hon måste i möjligaste mån själv kunna bestämma innehåll, tid och form. Att i ett givet utbud enbart kunna välja mellan terminsbundna kurser försvårar ofta för enskilda personer att tillgodose sitt aktuella behov av kunskap.

Kurser

Skollagen (2010:800):

Varje kommun ska erbjuda utbildning på gymnasial nivå. Hemkommunen ansvarar för att de som enligt 19, 19 a eller 19 b har rätt att delta i en utbildning och önskar delta i den, också får det. Kommunerna ska sträva efter att därutöver erbjuda utbildning som svarar mot efterfrågan och behov (*20 kap. 16 § skollagen*).

Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning

Huvudmannen beslutar om vilka nationella kurser som ska ges (2 kap. 9 § förordning om vuxenutbildning).

Rektorn beslutar om

1. vilka orienteringskurser som ska ges och hur många verksamhetspoäng varje sådan kurs ska omfatta,
2. vilka individuella kurser som ska ges och hur många verksamhetspoäng varje sådan kurs ska omfatta, och
3. huruvida nationella kurser ska delas upp i delkurser enligt 4 § och hur många verksamhetspoäng varje delkurs ska omfatta (2 kap. 10 § förordning om vuxenutbildning).

Nationella kurser inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning för vuxna får delas upp i delkurser. Inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå får nationella kurser delas upp i delkurser om nationella delkurser saknas (2 kap. 4 § förordning om vuxenutbildning).

Individuella studieplaner

Skollagen (2010:800):

Hemkommunen ansvarar för att det upprättas en individuell studieplan för varje elev. Planen ska innehålla uppgifter om den enskildes utbildningsmål och planerad omfattning av studierna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om den individuella studieplanen (20 kap. 8 § skollagen).

Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning

Hemkommunen ansvarar för att en individuell studieplan upprättas för varje elev.

I 20 kap. 8 § och 21 kap. 8 § skollagen (2010:800) anges att den individuella studieplanen ska innehålla uppgifter om den enskildes utbildningsmål och planerad omfattning av studierna. Omfattningen av studierna ska anges i verksamhetspoäng när det gäller kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och gymnasial nivå och särskild utbildning för vuxna. Om utbildningsmålet för en elev i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå är en gymnasieexamen, ska det i planen anges vilket program inom gymnasieskolan som utbildningen huvudsakligen motsvarar. Vidare ska i förekommande fall målen för individuella kurser framgå av planen.

Den individuella studieplanen ska utarbetas i samverkan med eleven. Eleven ska i samband med utarbetandet erbjudas studie- och yrkesvägledning. I vägledningen ska det ingå information om möjligheter till fortsatta studier, arbetslivets kompetens- och rekryteringsbehov samt studieekonomiska förutsättningar. Planen ska upprättas i nära anslutning till antagningen och ska vid behov revideras.

Rektorn ansvarar för att planen revideras och att hemkommunen informeras om revideringen (2 kap. 16 § förordning om vuxenutbildning).

Skolverkets stödmaterial: Individuell studieplan inom vuxenutbildningen, stöd för tillämpning inom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare (rev 2013-06-04):

Det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev får stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar. Utgångspunkten för utbildningen är den individuella studieplanen. En vuxen bär ofta på kunskaper och kompetenser som kan tas tillvara i samband med studier inom vuxenutbildningen. Utbildningsbehoven varierar beroende på t.ex. skolbakgrund och tid som har passerat sedan tidigare skolgång. Vid upprättandet av den individuella studieplanen är det viktigt att i samverkan med eleven beakta elevens studiegång ur olika perspektiv för att analysera den vuxnes behov av stöd när det gäller att välja kurser, studieform, eventuell kombination av studier inom vuxenutbildningens olika studieformer eller för att kombinera studier med arbete. En väl genomtänkt studieplan ger eleven själv en tydlig bild av planerade studier men också de berörda utbildningsverksamheterna, även om utbildningen genomförs av flera olika anordnare. Därmed bidrar planen till en effektiv utbildning som utgår från elevens mål med studierna. Utarbetandet av individuella studieplaner kan även utgöra underlag för huvudmannen i arbetet med att planera, följa upp och utveckla verksamheten (s.4).

Planeringen av studierna sker oftast mellan eleven och vägledaren men det kan vara lika viktigt att eleven får möjlighet att tala med lärare som kommer att vara ansvariga för de olika utbildningsinslagen. För att arbetsbelastningen under studietiden ska bli rimlig för eleven kan det även finnas behov av samplanering av elevens studieupplägg och studietakt om flera lärare och också olika utbildningsanordnare är involverade (s.8).

Den individuella studieplanen är ett planeringsunderlag för eleven och skolans personal och är inte tänkt att innehålla information om elevens personliga eller ekonomiska förhållanden. Eleven, i förekommande fall elevens vårdnadshavare, och all pedagogisk personal behöver ha tillgång till studieplanen (s.11).

Överblick och sammanhang i studierna

Läroplan för vuxenutbildningen, reviderad 2017

Vuxenutbildningen ska ge eleverna möjligheter att få överblick och sammanhang (*Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Kunskaper och kompetenser*).

Det pedagogiska arbetet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Som pedagogisk ledare för vuxenutbildning och som chef för lärarna och övrig personal i verksamheten har rektorn ansvar för verksamhetens resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- samverkan mellan lärare i olika kurser kommer till stånd så att eleverna får ett sammanhang i sina studier (2.4 *Rektorns ansvar*).

Studie- och yrkesvägledning

Skollagen (2010:800):

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning (2 kap. 29 § skollagen).

Förarbeten:

Prop. 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet s 278 - 279

En förutsättning för att eleverna ska kunna utnyttja den stora frihet och de möjligheter till egna val som erbjuds är att de får en adekvat information om utbildningsutbud och valmöjligheter, såväl utifrån sina intressen och förutsättningar som i förhållande till arbetsmarknadens behov.

Inom vuxenutbildningen har vägledningen en dubbel funktion, dels att vägleda personer som redan befinner sig i studier, dels att vägleda presumtiva deltagare. Vägledning och information är i dessa sammanhang viktiga för att den enskilde ska kunna få den utbildning som hon eller han har behov av eller önskemål om. Det är viktigt att det ingår information om studiestödssystemets uppbyggnad och villkor i vägledningen.

Validering

Skollagen (2010:800):

En elev i kommunal vuxenutbildning kan få sina kunskaper och sin kompetens validerade. Med validering avses en process som innebär en strukturerad bedömning, värdering och dokumentation samt ett erkännande av kunskaper och kompetens som en person besitter oberoende av hur de förvärvats.

Rektorn ska verka för att valideringen sker i enlighet med lag och andra författningar (20 kap. 42 § skollagen).

Förarbeten:

Prop. 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet s 852

Första stycket innebär att huvudmännen för kommunal vuxenutbildning kan erbjuda vuxna en möjlighet att få sina kunskaper och sin kompetens validerade. Det finns också en definition av begreppet validering. Valideringen ska genomföras inom ramen för kommunal vuxenutbildning. I detta ligger att den som vill genomgå validering ska vara antagen till utbildning. Validering kan ske inom ramen för en kurs som är inrättad särskilt i syfte att ge tillfälle till validering, dvs. en sådan kurs som enligt förordningen (2002:1012) om kommunal vuxenutbildning är möjlig att inrätta som en orienteringskurs. Kravet på antagning innebär att personen måste vara bosatt i landet. Vem som ska anses bosatt i landet framgår av 29 kap. 2 § skollagen. Av 29 kap. 5 § skollagen följer att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan föreskriva att också den som inte anses bosatt i landet ska kunna genomgå validering.

I andra stycket finns en erinran om att rektorn liksom i fråga om betygssättning har ett särskilt ansvar för att validering sker i enlighet med lag och andra författningar. Syftet är att särskilt markera rektorns ansvar för att valideringen genomförs på ett professionellt sätt.

Elevernas lärande och personliga utveckling

Skollagen (2010:800):

Alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling (3 kap. 3 § skollagen).

Läroplan för vuxenutbildningen, reviderad 2017

Alla som arbetar inom vuxenutbildningen ska

- ge stöd och stimulans till alla elever så att de utvecklas så långt som möjligt,
- uppmärksamma de elever som är i behov av stöd, och
- samverka för att göra utbildningen till en god miljö för utveckling och lärande (2 *Övergripande mål och riktlinjer*).

Det pedagogiska arbetet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Som pedagogisk ledare för vuxenutbildning och som chef för lärarna och övrig personal i verksamheten har rektorn ansvar för verksamhetens resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- lärarna anpassar undervisningens upplägg, innehåll och arbetsformer efter elevernas skiftande behov och förutsättningar,
- utbildningen utformas så att elever som är i behov av stöd får det (2.4 *Rektorns ansvar*).

Stöd i form av extra anpassningar

Skollagen (2010:800):

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5a § skollagen).

Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram

Extra anpassningar är en stödinsats av mindre ingripande karaktär som normalt är möjlig att genomföra för lärare och övrig skolpersonal inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Det måste inte fattas något formellt beslut om denna stödinsats.

Bestämmelserna om extra anpassningar gäller för elever i alla skolformer som berörs av de allmänna råden, samt för fritidshemmet (s 11).

Bedömningen av stödbehovet görs utifrån kunskapsmålen och kunskapskraven

Lärare och övrig skolpersonal gör en bedömning av en elevs behov av extra anpassningar eller särskilt stöd med utgångspunkt i hur eleven utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanens andra del eller mot att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

- Vid bedömning av elevens behov av extra anpassningar i kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare utgår bedömningen från hur eleven utvecklas mot att nå kunskapskraven i respektive kurs (s 11-12).

Tidpunkten för när olika stödinsatser ska sättas in

Om en elev riskerar att inte utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanen eller mot att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar. Om en elev efter en tid med denna stödinsats fortfarande inte utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanen eller mot att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås är det viktigt att de extra anpassningarna intensifieras och anpassas ytterligare utifrån elevens behov (s 13).

Förutsättningar för arbetet

Huvudmannen bör

1. regelbundet förvissa sig om att rektorn för en skolenhet har tillräckliga resurser för att leva upp till skollagens bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, samt
2. skapa rutiner för att undersöka att arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd fungerar på skolenheterna och i förekommande fall vidta nödvändiga åtgärder.

Rektorn bör

3. se till att det finns tillräckliga resurser för att tillgodose elevernas behov av extra anpassningar och särskilt stöd samt vid behov omprioritera resurser på skolenheten, samt
4. skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet kring arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd ska bedrivas på skolenheten (s 18).

Uppmärksamma behov av stödinsatser samt arbeta med extra anpassningar

Rektorn bör

1. se till att elevhälsans kompetens tas tillvara i ett tidigt skede i arbetet

med extra anpassningar dels för att identifiera en elevs behov, dels

för att stödja lärare och övrig skolpersonal i arbetet med anpassningar i olika lärmiljöer inom verksamheten,

Lärare och övrig skolpersonal bör

3. uppmärksamma tecken på att en elev kan vara i behov av extra anpassningar, identifiera elevens behov samt skyndsamt påbörja arbetet med anpassningar i olika lärmiljöer inom verksamheten (s 21).

Bilaga 2 Mall för huvudmannens redovisning till Skolinspektionen

Utvecklingsområde 1: Huvudmannen och rektorn behöver följa upp och analysera orsaker till studieavbrott i gymnasiala teoretiska kurser med avsikt att vidta åtgärder för att skapa en flexibel och individanpassad utbildning.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 2: Huvudmannen och rektorn behöver säkerställa att lärarna vid Hermods vid behov får kompetensutveckling inriktad mot vuxnas lärande och hur undervisningen kan individanpassas.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 3: Huvudman och rektor behöver ge förutsättningar för lärare på Hermods att planera och genomföra en undervisning som är anpassad efter elevernas förutsättningar och behov. I det ingår att se till att undervisningen inte i alltför hög grad bygger på självstudier.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 4: Rektorn behöver säkerställa att lärare på Hermods tar del av elevernas individuella studieplaner och att dessa används när lärarna planerar och genomför undervisningen. Detta så att undervisningen anpassas efter elevernas olika förutsättningar och behov.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Remiss Biblioteksplan 2019-2022

9

2018.163 UN

Datum: 2018-11-09
Handläggare: Åsa Holmstrand
Direktr:
Diariernr: 2018.163 UN

Utbildningsnämnden

Remiss från Kultur- och fritidsnämnden om förslag till ny biblioteksplan 2019-2022

Ärendebeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden har beslutat att skicka förslag till ny biblioteksplan på remiss till Barn- och ungdomsnämnden och Utbildningsnämnden för yttrande. Enligt bibliotekslagen (2013:801) ska varje kommun ha en biblioteksplan. Utbildningsnämnden har nu att avge sitt yttrande i frågan.

Förvaltningens yttrande

De tre biblioteks nämnderna Barn- och ungdomsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden och Utbildningsnämnden har haft i uppdrag att revidera den nuvarande biblioteksplanen och har tagit fram ett förslag till ny biblioteksplan 2019-2022.

I förslag finns fem fokusområden som nämnderna ska arbeta med under kommande fyraårsperiod:

- tillgänglighet,
- brett utbud samt fokus på barn och unga,
- stöd i ett livslångt lärande,
- rätten till ett språk,
- skolbiblioteken – en pedagogisk resurs.

I förslag till ny biblioteksplan 2019-2022 breddas fokusområden och skolans nationella styrdokument avseende skolbiblioteket har särskilt beaktats. I förslaget föreslås att biblioteksplanen ska följas upp årligen i respektive biblioteksnämnd. Det blir därmed en del i nämndens systematiska kvalitetsarbete att följa upp hur huvudmannen organiserar och utvecklar skolbibliotekets roll och funktion vid Alströmergymnasiet.

Förvaltningen anser att ett tillägg bör göras avseende Skolbiblioteket är till för alla elever och ungdomar som vistas på skolan oavsett program, skolform eller annan verksamhet såsom exempelvis det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

I övrigt tillstyrker utbildningsförvaltningen biblioteksplan för 2019-2022 i sin helhet.

Ekonomisk bedömning

Biblioteksplanen bedöms kunna genomföras inom befintlig budgetram.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden tar förvaltningens yttrande som sitt eget och översänder det till Kultur- och fritidsnämnden.

Beslutet ska skickas till
Kultur- och fritidsnämnden

Åsa Holmstrand
tf. förvaltningschef

2018-10-18

Biblioteksplan 2019-2022 för Alingsås kommun

Inledning, syfte och uppföljning

I biblioteksplanen presenteras biblioteksverksamheten i Alingsås kommun. Planen är ett strategiskt dokument som anger riktningen för de fokusområden som biblioteken kommer att arbeta med under fyraårsperioden 2019-2022. Uppföljning av biblioteksplanen sker kontinuerligt och ska följas upp i biblioteks nämnderna i oktober varje år.

Alingsås folkbibliotek och skolbibliotek sorterar politiskt under två olika nämnder. Folk- och gymnasiebiblioteket styrs politiskt av kultur- och utbildningsnämnden. Grundskolans bibliotek samt förskoleverksamheten styrs av barn- och utbildningsnämnden. Biblioteksplanen samlar dock samtliga bibliotek under en plan som är fastställd i kommunfullmäktige.

Biblioteken är en arena för integration och det demokratiska samtalet och möjliggör människors delaktighet i samhällsutvecklingen.

Biblioteken erbjuder kulturupplevelser för både barn, ungdomar och vuxna vilket bidrar till Alingsås utveckling. Genom läsfrämjande insatser ökar barns och elevers förutsättningar för fortsatta studier, arbete och möjligheter att kunna delta aktivt i samhällsutvecklingen. Biblioteken bidrar till ökad mångfald genom att tillhandahålla olika typer av medier på många olika språk och för många olika målgrupper.

Styrande dokument

Bibliotekslagen utformas i enlighet med bibliotekslagen (SFS 2013:801) och skollagen (SFS 2010:800). Även Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fridshemmet (Lgr 11) och Läroplan för gymnasieskolan (Gy 2011) ligger till grund för arbetet med biblioteksplanen.

Enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801) ska alla kommuner och landsting anta en biblioteksplan för sin verksamhet. Bibliotekslagen anger biblioteksverksamhetens ändamål, ansvarsfördelning och prioriterade grupper. Utifrån dessa förutsättningar skapar varje huvudman en biblioteksplan. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning samt främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning och utbildning och forskning samt kulturell verksamhet generellt.

Biblioteksverksamhet ska finnas tillgängliga för alla. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de nationella minoriteterna, personer som har annat modersmål än svenska och personer med funktionsnedsättning. Folkbiblioteket ska vara anpassat till användarens behov, dess utbud skall präglas av allsidighet och kvalitet. Barns och ungdomars läslust och språkutveckling ska särskilt främjas. Folkbibliotek ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

Enligt skollagen (SFS 2010:800) ska eleverna i grundskolan, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek. Enligt skolverket ska alla elever ha tillgång till ett skolbibliotek antingen i de egna skollokalerna eller inom ett rimligt avstånd till skolan. Skolbibliotek ska vara en del av skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande kring språklig förmåga och digital kompetens. Det ska vara en aktiv part i att utveckla läslust och intresse för litteratur och ska stimulera och fördjupa elevernas medie- och informationssökarkompetens för ökad delaktighet i ett demokratiskt samhälle. Verksamheten ska vara till för alla elever oavsett vilka behov de har eller vilka ämnen de läser för tillfället.

Regeringen har gett Kungliga Biblioteket (KB) i uppdrag att ta fram en nationell biblioteksstrategi. Den ska ge svar på hur de svenska biblioteken långsiktigt ska utvecklas. Arbetet med den nationella biblioteksstrategin ska vara klar och presenteras under 2019. Denna strategi kan komma att påverka biblioteksverksamheterna varför biblioteksplanen kan komma att revideras i enlighet med denna.

Fokusområden för biblioteken i Alingsås kommun

Tillgänglighet

Alingsås huvudbibliotek som tillsammans med filialerna i Ingared och Sollebrunn ingår i Alingsås kulturhus är meröppna bibliotek. Tillsammans med samverkande verksamheter utgör de ett kraftfullt verktyg för att ge tillfälle till upplevelser och problematisera aktuella samtidsfrågor. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga mötesplatser och litterära upplevelsecentra för en bred allmänhet. Bibliotekens grundläggande syfte är att förmedla kunskap, information, främja demokrati och ge förströelse till kommunens invånare i en trivsam och inbjudande miljö.

Detta ska ske genom att tillhandahålla en varierad uppsättning av informationskällor, samt på kvalitetsmässiga grunder utvalt mediabestånd baserat på invånarnas behov och önskemål. Alingsås bibliotek bevakar utvecklingen av och tillgänglighet till e-media, både strömmande och i textform för största möjliga kvalitativa utbud till lägsta kostnad. Särskilda satsningar genomförs i syfte att minska det digitala utanförskapet.

Brett utbud samt fokus på barn och unga

Folkbibliotekets verksamhet och innehåll skall kännas meningsfullt, överraskande och aktuellt för flertalet alingsåsare, samtidigt som prioriterade målgrupper ska stimuleras särskilt till deltagande.

Biblioteken ska utveckla konkreta strategier för att nå en större brädd av föräldrar med ett särskilt fokus på föräldrar med barn som har ett annat modersmål än svenska. Folkbiblioteket ska rikta särskilda resurser till gruppen barn och unga.

Stöd i ett livslångt lärande

Tillskapandet av en ny nämnd, kultur- och utbildningsnämnden, ökar möjligheterna till

synergieffekter då verksamheten griper in i varandra genom gemensamma målgrupper och likartade uppdrag.

Kulturhuset ska tillsammans med Utbildningens hus arbeta för att nå vuxenstuderanden på alla nivåer med anpassad biblioteksverksamhet. Gymnasiebiblioteket ska erbjuda litteratur- och databasservice även till vuxenstuderande elever. Fjärrlån och kopiebeställningar administreras genom folkbiblioteken.

Rätten till ett språk

Förskolan har en viktig roll att spela för att skapa en god språklig start i ett barns liv. Tidiga insatser i förskolan kan stärka ett barns språkutveckling och i förlängningen främja ett barns läsförmåga.

Förskolan och folkbiblioteket utvecklar samverkansformer i syfte att främja språkutveckling och läsmotivation för de yngsta barnen.

Skolbiblioteken – en pedagogisk resurs

Skolbibliotekens övergripande mål är att vara ett stöd för eleverna i deras målluppfyllelse.

Skolbiblioteken ska vara en tydlig del av skolans pedagogiska vision framförallt vad gäller medie- och informationskunnighet såsom källkritik och informationssökning.

I skolans digitaliseringsarbete är skolbiblioteket en viktig del där "Arena för lärande" ska samla och tillgängliggöra digitala resurser.

Likt folkbiblioteket har skolbiblioteken ett läsfrämjande uppdrag där biblioteket ska erbjuda litteratur anpassad till de olika målgrupperna.

Biblioteksråd och samverkan över biblioteksnämnderna

Kultur- och utbildningsnämnden och barn- och ungdomsnämnden ska samverka i övergripande biblioteksfrågor med utgångspunkt i den gemensamt framtagna biblioteksplanen.

Biblioteksrådet är det organ som ska styra och utveckla samordningen av biblioteksverksamheten i kommunen. Representanter till rådet utses av förvaltningschefen i respektive biblioteksförvaltning. Kultur- och utbildningsförvaltningen är sammankallande till dessa biblioteksråd.

Uppföljning av policy för funktionshinderfrågor

10

2018.166 UN

Datum: 2018-11-09
Handläggare: Katrin Löfqvist
Direktr:
Diariernr: 2018.166 UN

Utbildningsnämnden

Uppföljning Policy för funktionshinderfrågor i Alingsås kommun

Ärendebeskrivning

Uppföljning av Policy för funktionshinderfrågor har skickats ut till samtliga nämnder som ska svara på frågor kring hur nämnderna har arbetat med handlingsplaner och vilket arbete som görs, samt vilka konkreta mål och åtgärder som inarbetats i kommun- och nämndbudget.

Svar från nämnderna ska skickas till kommunstyrelsen senast 27 november.

Förvaltningens yttrande

Arbete med kommunens policy för funktionshinderfrågor utgår från målen medvetenhet/bemötande, tillgänglighet, delaktighet samt samordning/samverkan. Frågornas art och omfattning omfattas av de nationella styrdokument som Utbildningsnämndens verksamheter har att förhålla sig till inom skolväsendet. Detta då alla elever ska ha möjlighet att gå i gymnasieskola, gymnasiesärskolan, vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna. Även Integrationsavdelningen arbetar kontinuerligt med dessa frågor. Det ingår vidare i verksamhetens kärnuppdrag att arbeta med särskilt stöd och att göra lärmiljöer tillgängliga. Riktade insatser görs utifrån nämndens systematiska kvalitetsarbete och utifrån det fortbildningsbehov som finns. Riktade insatser och uppdrag tydliggörs även i Utbildningsnämndens flerårsstrategier under mandatperioden. Arbete med att göra lärmiljöer tillgängliga är ett ständigt pågående arbete och ingår i Utbildningsnämndens kärnuppdrag. Nedan ges exempel på insatser som gjorts under mandatperioden.

Medvetenhet/bemötande

Hur har ni bidragit till att kunskapen om funktionshinderfrågor hos anställd personal och förtroendevalda har ökat?

Dialog kring dessa frågor sker i forum såsom medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, lokala samverkansforum, arbetsmiljöronder, arbetslagsmöten och introduktion av nyanställda.

Integrationsavdelningen har haft samarbete med socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen i syfte att öka kunskapen om hur arbetet med LSS-frågor sker och vilka insatser som behöver göras. Extra stöd och tid avsätts för personer med intellektuella funktionsvariationer och samarbete finns gällande individer vid vuxenutbildningen och svenska för invandrare (SFI).

Hur har ni spridit information för att öka medvetandet om funktionshinderfrågor inom förskola, grundskolan, gymnasieskolan samt vuxenutbildningen?

Elever som är elevskyddsombud genomgår utbildning där frågor inom funktionshinderområdet är aktuella. Vid ombyggnationer, möblering och anpassningar av

lokaler och tillgänglighetsfrågor alltid på agendan. Medvetenhet finns då gymnasiesärskola och särskild utbildning för vuxna finns i nämndens verksamheter.

Tillgänglighet

Vad har ni gjort för att era offentliga lokaler och allmänna platser är mer tillgängliga för alla invånare?

Samtliga verksamheter är tillgänglighetsanpassade. Vid Alströmergymnasiet följs tillgängligheten upp vid arbetsmiljöronder i syfte att skapa en tillgänglighetsanpassad skola. Exempelvis säkerställs att grundläggande funktioner som tillgänglighet via dörrar och toaletter är funktionsdugliga. Under perioden har vissa dörrar anpassats med automatisk dörröppnare som kan styras med fjärrkontroll eller fast öppnare. Orienteringen kring lokaler har tydliggjorts genom skyltar och taktila skyltar. Det har även påbörjats en projektering av tillgänglighetsanpassning för idrottshallen, vilket omfattar entré samt omklädningsrum.

Lokalerna i Utbildningens hus där Campus Alingsås och Integrationsavdelningen bedriver verksamhet är tillgänglighetsanpassade. Under våren 2018 gjorde räddningstjänsten en utvärdering av särskild utbildning för vuxnas placering i Utbildningens hus och bedömde att placeringen var godkänd ur ett utrymningsperspektiv. Bärstol köptes även in för att ytterligare förstärka snabb utrymning.

Hur har arbetat för att ha information tillgänglig för alla invånare?

I gymnasieskolan och gymnasiesärskolan har alla elever ett personligt lärverktyg (sk.1:1 datorer) vilket möjliggör inläsningstjänst, talsyntes och andra digitala hjälpmedel. Vuxenutbildningen har ett statligt uppdrag att erbjuda flexibel och individanpassad undervisning. Eleverna erbjuds att låna digitala lärverktyg under skoltid vilket också möjliggör dessa tjänster. Övriga tillgänglighetsanpassade tjänster är Arena för lärande, e-tjänster, tillgänglighet för besök och personlig service. Integrationsavdelningen arbetar ständigt med individanpassad kommunikation vilket kan ske genom översättningar, muntlig information med och utan tolk, skriftlig information tillsammans med handläggare och kommunikation genom bilder.

På vilket sätt har ni beaktat tillgänglighetsperspektivet i upphandling av varor och tjänster samt vid anlitan av konsulter?

Vid upphandling av möbler och pedagogiskt material beaktas tillgänglighetsperspektivet. Under 2017 och 2018 upphandlades ett digitalt examinationssystem för nämndens samtliga elever. Stor vikt lades på tillgänglighetsanpassning för samtliga elever och i synnerhet för elever med speciella behov. Exempel på anpassningar i det digitala examinationssystemet är talsyntes, responsiv design samt förstoring och förminskning av visuell yta och elever har möjlighet att svara genom text, bild och ljud.

Delaktighet

Vilka åtgärder har gjorts för att personer med funktionsnedsättning har givits lika möjligheter att delta i samhällslivet?

Samtliga elever, med eller utan funktionsnedsättning, ska enligt nationella styrdokument vara delaktiga i sin utbildning.

Samtliga individer inom Integrationsavdelningens verksamhet bjuds in till aktiviteter och samhällsinformation oavsett funktionsförmåga. Aktiviteter anpassas efter behov och personer kan få stöd i resor och ta sig till aktiviteter vid behov innan LSS eller annat stöd har kommit igång.

Vilka möjligheter har ni skapat för att personer med funktionsnedsättning har fått tillgång till meningsfullt arbete/aktivitet eller utbildning?

Utbildningsmöjligheter ges på gymnasiesärskolan och särskild utbildning för vuxna, där utbildningen anpassas utefter elever behov. Stor vikt läggs vid att hitta rätt praktikplatser för elever på gymnasiesärskolan och introduktionsprogrammen. Gällande gymnasieskolan i övrigt så sker anpassning genom samtal med elev, mentor, elevhälsoteam och rektor.

Samordning/samverkan

Vilka samarbetsformer mellan nämnder/förvaltningar/bolag, som berör personer med funktionsnedsättning, har ni varit delaktiga i under nuvarande mandatperiod?

Möten sker med funktionshindernätverket, sammanträde med Kommunala rådet för funktionshinder, delaktighet med Kom loss-mässan. Regelbundna möten sker med Alingsåshem för att säkerställa de krav som finns på en modern gymnasieskola. I övrigt sker samverkan inom BUS med berörda nämnder, Närvårdssamverkan/SAMLA samt Västbus.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inte några kostnader.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner uppföljning av Alingsås kommuns policy för funktionshinderfrågor.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Åsa Holmstrand
tf. förvaltningschef

Katrin Löfqvist
Förvaltningssekreterare

Sammanträdestider 2019

11

2018.171 UN

Datum: 2018-11-16
Handläggare: Katrin Löfqvist
Direktr:
Diariernr: 2018.171 UN

Utbildningsnämnden

Sammanträdestider 2019

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden har att fatta beslut om sammanträdesdagar 2019 för den nya kultur- och utbildningsnämnden och dess arbetsutskott. Förvaltningen har upprättat förslag till sammanträdesdagar och tider för 2019 enligt följande.

Arbetsutskott kl 14	Kultur- och utbildningsnämnd kl 14
-	9 och 16 januari
13 februari	20 februari
13 mars	20 mars
17 april	23 april (tisdag)
8 maj	14 maj (tisdag)
12 juni	18 juni
18 september	24 september (tisdag)
16 oktober	23 oktober
13 november	20 november
10 december (tisdag)	18 december

Ekonomisk bedömning

Föreslagna sammanträdestider bedöms kunna inrymmas inom nämndens tilldelade budget.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner upprättat förslag till sammanträdestider för 2019.

Beslutet ska skickas till

KUN ledamöter och ersättare
FSG
Förvaltningsledning
KLK

Åsa Holmstrand
Tf. förvaltningschef

Katrin Löfqvist
Förvaltningssekreterare

Delegerade beslut 2018

12

2018.033 UN

Datum: 2018-11-15
Handläggare: Katrin Löfqvist
Direktr:
Diariernr: 2018.033 UN

Utbildningsnämnden

Delegerade beslut

Ärendebeskrivning

Delegering av ärenden inom en nämnd regleras i kommunallagen 6 kap. 37-40 §§. Utbildningsnämnden har överlåtit viss beslutanderätt till arbetsutskott, ordförande och tjänstemän enligt nämndens delegationsordning. Dessa beslut ska redovisas till Utbildningsnämnden. Redovisningen innebär inte att Utbildningsnämnden får ompröva eller fastställa delegationsbesluten. Däremot står det nämnden fritt att återkalla lämnad delegering.

Investeringar utbildningsförvaltningen 2018, **dnr. 2018.150 UN -004**

Anmälan av delegationsbeslut – Förvaltningschef, **dnr. 2018.006 UN -010**

Anmälan av delegationsbeslut – Förvaltningschef, **dnr. 2018.006 UN -011**

Anmälan av delegationsbeslut – Alströmergymnasiet, **dnr, 2018.117 UN -005**

Anmälan av delegationsbeslut – Alströmergymnasiet, **dnr, 2018.117 UN -006**

Anmälan av delegationsbeslut – Alströmergymnasiet, **dnr, 2018.117 UN -007**

Anmälan av delegationsbeslut – Alströmergymnasiet, **dnr, 2018.117 UN -008**

Anmälan av delegationsbeslut – Integrationsavdelningen, **dnr. 2018.023 UN -016**

Anmälan av delegationsbeslut – Integrationsavdelningen, **dnr. 2018.023 UN -017**

Anmälan av delegationsbeslut – Integrationsavdelningen, **dnr. 2018.023 UN -018**

Ekonomisk bedömning

Inte relevant i detta ärende.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden lägger de delegerade besluten till handlingarna.

Åsa Holmstrand
Tf. förvaltningschef

Katrin Löfqvist
Förvaltningssekreterare

